

***Käyttösuunnitelma 2020 -
Toteutuma 31.12.2020***

Hyvinvointilautakunta 2.3.2021

PALVELUALUE: HYVINVOINTIPALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Palvelualueen toiminnan tarkoituksena on vastata ja huolehtia siitä, että Kemijärven kaupungissa on laadukkaat ja riittävät sosiaali-, terveys-, opetus-, sivistys- ja vapaa-ajan palvelut, jotka tukevat kuntalaisten fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä edistävät väestön terveyttä.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Tot. 31.12
Varhaiskasvatuksen palvelurakenteen muutos	Jyvälänpuiston päiväkodin laajennuksen käyttöönotto	päiväkotien käyttöaste	Laajennusosa otettiin käyttöön 13.8.2020. Päiväkodeissa vain vähän vapaita paikkoja.
Ikäpoliittisen ohjelman toimeenpano	toimenpideohjelman mukaisesti	raportointi lautakunnalle	Toteutettu, ei vielä raportoitu.
Seutukunnallisen yhteistyön lisääminen	Erityisosaamisen jakaminen, palveluiden osto ja myynti	yhteistyön määrä	Posio tuli mukaan sosiaalipäivvystykseen. Erityisosaamista tarjottiin muille kunnille.
Talouden sopeuttaminen	Sopeuttamisohjelman toteutus	päätökset ja tilannekatsaukset	Toteutettu toimenpitein ja päätöksin. Tilannekatsauksia pidetty: ltk, kh ja kv.
Kouluverkko, suunnittelu			Vuosikello laadittiin ja sitä on toteutettu. Lisärakennus valmistuu aikataulun mukaisesti.

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TP 2020	TS 2021	TS 2022
Lukion opiskelijamäärä + kaksosistutkintolaisten määrä	67+13	63+12	64+10	60+10	60+10
Säännöllistä kotipalvelua tai kotisairaanhoidoa saavat asiakkaat	436	420	467	420	420
Kehitysvammaisten palveluasumisen päivät	18 517	18 500	18017	18 450	18 400
Lastensuojeluasiakkaat	64	60	51	55	50
Työmarkkinatukimaksut €	506 505	390 000	537 000	345 000	325 000

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kemijärven kaupungin ja seutukunnan väestörakenne on painottunut ikäihmisiin ja ikääntyvän väestön osuus kasvaa edelleen. Syntyvyys on alhaista kuolleisuuteen verrattuna. Vuosittainen vaihtelu on kohtuullisen suurta syntyvien lasten osalta, mikä vaikeuttaa osaltaan palveluiden tarpeen ennakkointia. Kaupungin taloustilanne on vaikea ja erilaisia konsulttiselvityksiä on teetetty tukemaan toiminnan kehittämistä ja palveluiden vähentämistä. Toimintojen kehittämisessä painopisteinä ovat ennaltaehkäisevät, kuntouttavat, kotiin annettavat ja sähköiset palvelut. Lisäksi tavoitteena on ei-pakollisten palvelujen vähentäminen sekä myös pakollisten palveluiden määrän sovitaminen nykyiselle asukas pohjalle. Seutukunnallista yhteistyötä on kyettävä lisäämään palveluiden turvaamiseksi sekä mm. alueen veto- ja pitovoiman vuoksi. Biosellutehtaan mahdollinen positiivinen investointipäätös tulee vaikuttamaan palvelualueen palveluiden kohdentamiseen ja resurssitarpeisiin.

Toteutuma 31.12.2020

Kaupungin asukasmäärä väheni n. 80 hengellä vuoden aikana. Vuonna 2019 vähennys oli n. 90 ja sitä edellisenä vuonna 164 asukasta. Vuoden 2020 aikana oli ajanjakso, jolloin asukasmäärä kasvoi, lähinnä kasvaneen paluumuuton seurauksena. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli joulukuun lopussa 19,1 % ja koko vuoden keskiarvo 16,7 %. Asiaan vaikutti erityisesti koronapandemia. Talouden tervehdyttämishjelmaa toteutettiin ja erityisenä toimenpiteenä aloitettiin avoterveydenhuollon kehittämishanke ns. Tuusulan mallin mukaisesti. Koronapandemia vaikutti toimintaympäristöön ja palveluiden järjestämiseen. Esimerkiksi koulut määrättiin keväällä 2020 etäopetukseen useiden viikkojen ajaksi, mikä tuli hyvin lyhyellä valmistautumisajalla ja mikä onnistui loppujen lopuksi varsin hyvin. Keväällä 2020 lumisen talven jälkeen Kemijärveä uhkasi suurtulva, johon jouduttiin valmistautumaan mm. varhaiskasvatuksen, ikäihmisten palveluiden ja Lapponian palveluiden osalta.

5. Talouden sopeuttamisohjelma 2020–2022

Valtuuston päättämää talouden sopeuttamisohjelmaa toteutetaan tavoitteiden mukaisesti. Ne on tarkennettu vastuualuekohtaisesti. Maaliskuussa toimintaan on alkanut vaikuttaa voimakkaasti maailmanlaajuinen koronaepidemia ja siihen varautuminen. Se aiheuttaa muutoksia esim. vuodeosaston toiminnassa, mikä säteilee eri yksiköihin ja palveluihin. Pandemiaan varautuminen on ollut etupainotteista ja se on päivittäisessä toiminnassa etusijalla. Tästä syystä johtuen talouden sopeuttamistoimenpiteitä ei välttämättä kyetä valmistelemaan tavoiteaikataulun mukaisesti. Lisäksi epidemiatilanteessa palvelualueen resurssit suunnataan täysin epidemian torjumiseen ja kunta-laisten terveydestä huolehtimiseen. Epidemia aiheuttaa lisäkuluja, mutta myös säästöjä muun toiminnan supistuessa. Siksi arviot tavoitteiden ja toimintakatteiden osalta ovat epävarmoja.

Toteutuma 31.12.2020

Vastuualueet toteuttivat valtuuston päättämää talouden sopeuttamisohjelmaa etupainotteisesti. Vuodeosaston potilasmäärä vaihteli suuresti ja vuoden lopulla se asettui n. 20 potilasmäärään. Koronatestausta ja potilaiden tarkkailua ja hoitoa varten Lapponiasta järjestettiin erityiset tilat. Sähköisiä järjestelmiä käytettiin enenevässä määrin mm. ajanvarauksessa ja etävastaanotoilla. Pandemiaryhmä kokoontui viikoittain, piti yllä tilannekuvaa, varmisti resursseja, ohjeisti toimintaa ja tiedotti kaupunkilaisia, luottamushenkilöitä, henkilöstöä ja mm. sairaanhoitopiiriä. Koronaepidemia aiheutti lisäkuluja. Valtiovalta korvasi niitä kunnille asukasmäärien suhteessa, mikä kattoi reilusti em. lisäkulut, kun korona saatiin pidettyä hyvin kurissa maltillisin kustannuksin kaupungin alueella.

6. Toiminnan painopistealueet 2020

Painopisteenä on toimintojen ja palveluiden sovittaminen vastaamaan kaupungin asukasmäärää sekä palvelutarpeiden muutosten ennakointi. Seutukunnallista yhteistyötä jatketaan ja sitä pyritään lisäämään mm. erityisosaamisen jakamisella. Hankkeet tukevat toimintaa ja niistä on kyettävä ottamaan mahdollisimman paljon pysyvää, alueelle jäävää hyötyä. Näitä hankkeita ovat mm. Rohkahanke päihde- ja mielenterveyspalveluissa, Hyvinvointilähete-hanke, Asukastupatoiminta, Itä-Lapin kuntayhtymän HighFivehanke, keskitetty palveluneuvontahanke, Hyvinvointikeskus Lapponian toiminnan kehittäminen sekä lukuisat sivistyspalveluiden hankkeet. Palvelusetelin käyttöä laajennetaan harkitusti. Se lisää tarvetta toiminnan valvonnan resursointiin. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tilahankkeet toteutetaan tavoitteena kustannustehokkaampi palvelurakenne.

Toteutuma 31.12.2020

Toiminnan painopisteinä olivat talouden sopeuttamisohjelman toteuttaminen ja koronaepidemian aiheuttamat toimenpiteet. Toiminnoissa siirryttiin pakon sanelemana laajasti etäpalvelujen käyttöön. Kokemukset niistä olivat pääsääntöisesti hyviä ja tavoitteena on niiden käyttäminen jatkossa joko korvaamaan tai täydentämään lähipalveluja. Hankkeet ovat toimineet suunnitellusti. Uusia palvelusetelitoimijoita ei ole ilmoittautunut. Attendo Vesapolku ilmoitti toiminnan lakkauttamisesta ja asiakkaat siirrettiin muihin toimipisteisiin. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tilahankkeet etenivät suunnitellusti.

7. Määrärahat

Hyvinvointipalvelut	TA+MUUTOS	TP	POIKKEAMA	POIKKEAMA
	2020	2020	€	%
MENOT	-56 631 030	-56 930 915	-299 885	0,5
TULOT	6 244 660	6 090 652	-154 008	-2,5
NETTOMENO	-50 386 370	-50 840 263	-453 893	0,9

8. Palvelualueen käyttösuunnitelma

Hyvinvointipalvelut	TA + MUUTOS	TP	LTA	TP	POIKKEAMA
	2019	2019	2020	2020	2020
KÄYTTÖTALOUS					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	1 214 710	1 472 863	2 608 150	2 484 682	-123 468
Maksutuotot	2 571 300	2 771 853	2 563 890	2 578 947	15 057
Tuet ja avustukset	628 430	623 558	736 480	544 730	-191 750
Muut toimintatuotot	607 670	446 911	336 140	482 293	146 153
TOIMINTATUOTOT	5 022 110	5 315 186	6 244 660	6 090 652	-154 008
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-21 033 080	-21 036 338	-21 172 190	-20 393 994	778 196
Palvelujen ostot	-21 991 290	-22 807 706	-23 306 040	-23 896 528	-590 488
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 400 830	-1 473 029	-1 389 610	-1 641 244	-251 634
Avustukset	-4 157 590	-4 206 974	-4 068 150	-4 074 429	-6 279
Vuokrat	-5 962 390	-5 753 385	-5 758 240	-5 882 889	-124 649
Muut toimintakulut	-792 180	-932 879	-936 800	-1 041 730	-104 930
TOIMINTAKULUT	-55 337 360	-56 210 312	-56 631 030	-56 930 915	-299 885
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-50 315 250	-50 895 126	-50 386 370	-50 840 263	-453 893

VASTUUALUE: Varhaiskasvatuspalvelut

1. Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatustoimintaa säätelevät normipohjaiset määräykset, joita ovat varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, varhaiskasvatuslaki- ja asetus sekä paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma. Varhaiskasvatuksessa painottuu pedagogiikka ja se luo perustan elinikäiselle oppimiselle. Kunta huolehtii siitä, että varhaiskasvatusta on saatavissa lasten ja perheiden tarpeen mukaan.

Esiopetus on perusopetuslain mukaisesti kuusivuotiaalle tarjottavaa maksutonta opetusta. Tavoitteena on edistää lapsen kasvu- ja oppimisedellytyksiä yhteistyössä kotien kanssa. Esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta tarjotaan ennen tai jälkeen esiopetuksen. Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus järjestetään lapsen esiopetusryhmässä tai vuorohoitoryhmässä.

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla tarkoitetaan perusopetuslain mukaista oppilaille suunnattua toimintaa. Toiminnan tehtävänä on lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Tot. 31.12.2020
Varhaiskasvatus- ja perusopetuslain mukainen laadukas kasvatus ja opetus	<p>Laadunhallinta- ja arviointijärjestelmän laatiminen ja käyttöönotto 1.8.2020.</p> <p>Esiopetuksen paikallisen opetussuunnitelman päivittäminen ja käyttöönotto 1.8.2020.</p> <p>Pedagogiikka näkyväksi – kehittämisteeman mukaisen toiminnan vahvistaminen päiväkodeissa henkilöstökoulutusten ja erilaisten työpajojen kautta.</p>	<p>Järjestelmä on käytössä.</p> <p>Suunnitelma on käytössä.</p> <p>Toteutuneet koulutukset ja työpajat.</p>	<p>Järjestelmä otettiin käyttöön 1.11.2020 alkaen.</p> <p>Suunnitelma otettiin käyttöön 1.10.2020 alkaen.</p> <p>Osa koulutuksista ja työpajoista eivät toteutuneet koronavirusepidemian tuomien rajoitusten vuoksi.</p>
Varhaiskasvatuspalvelujen arviointi ja suunnittelu vastaamaan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tarpeisiin	<p>Metsämiehentien päiväkodin toiminnan loppuminen 1.8.2020.</p> <p>Valmistelutyö Kallaan päiväkodin mahdollisesta siirtymisestä</p>	<p>Päiväkodin toiminta on loppunut suunnitellusti.</p> <p>Valmistelutyö on tehty.</p>	<p>Päiväkodin toiminta loppui aikataulun mukaisesti.</p>

	<p>yksityiselle palveluntuottajalle.</p> <p>Jyvälänpuiston päiväkodin laajennusosan käyttöönottamisen myötä tulevat henkilöstöjärjestelyt ja pedagogisen toiminnan kehittäminen.</p> <p>Aamu- ja iltapäivätoiminnan siirtyminen perusopetukseen 1.8.2020 alkaen.</p>	<p>Henkilöstöjärjestelyt on tehty 31.5.2020 mennessä.</p> <p>Pedagogisen toiminnan kehittämiseen on tehty suunnitelma, jonka mukaan edetään.</p> <p>Toiminta on siirtynyt perusopetukseen aikataulun mukaisesti.</p>	<p>Valmistelutyötä on tehty suunnitelman mukaisesti.</p> <p>Henkilöstöjärjestelyt on tehty aikataulun mukaisesti.</p> <p>Suunnitelma on tehty ja sitä arvioidaan ja kehitetään säännöllisesti.</p> <p>Toiminta on siirtynyt perusopetuksen organisoimaksi 1.8.2020 alkaen.</p>
Toimiva ja hyvinvoiva työyhteisö	<p>Pedagogisen johtamisen vahvistaminen ja kehittäminen koulutusten ja rakenteiden avulla.</p> <p>Tiimityötaitojen kehittäminen koulutuksilla ja erilaisilla työpajoilla.</p>	<p>Toteutuneet koulutukset.</p> <p>Pedagogiselle johtamiselle luodut rakenteet ovat käytössä.</p> <p>Pedagogisen toiminnan kehittyminen päiväkodeissa.</p> <p>Toimivat tiimit.</p> <p>Toteutuneet koulutukset ja työpajat.</p>	<p>Suurin osa koulutuksista eivät toteutuneet koronavirusepidemian tuomien rajoitusten vuoksi.</p> <p>Rakenteet ovat käytössä ja niitä arvioidaan ja kehitetään säännöllisesti.</p> <p>Osa koulutuksista ja työpajoista eivät toteutuneet koronavirusepidemian tuomien rajoitusten vuoksi.</p>

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020	TS 2021	TS 2022
Varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä	220	216	220	200	218	216
Esiopetuksessa olevien lasten määrä	42	52	50	48	36	30

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Metsämiehentien päiväkodin toiminnan loppuminen 31.7.2020.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan siirtyminen perusopetukseen 1.8.2020 alkaen.

Valmistelutyö Kallaan päiväkodin mahdollisesta siirtymisestä yksityiselle palveluntuottajalle.

Jyväskylänpuiston päiväkodin laajennusosan käyttöönottamisen myötä tulevat henkilöstöjärjestelyt ja pedagogisen toiminnan kehittäminen.

Päiväkotien lähiesimiestyöhön tulee muutoksia, kun Särkelän päiväkodissa aloittaa työnsä päiväkodin johtaja. Tehtävässä painottuu varhaiskasvatuslain (2018) mukaisesti päiväkodin pedagogisen osaamisen ja tiimityön johtaminen ja suunnittelu.

Toteutuma 31.12.2020

Metsämiehentien päiväkodin toiminta loppui 31.7.2020.

Aamu- ja iltapäivätoiminta siirtyi perusopetukseen 1.8.2020 alkaen.

Valmistelutyö Kallaan päiväkodin mahdollisesta siirtymisestä yksityiselle palveluntuottajalle eteni suunnitellusti.

Jyväskylänpuiston päiväkodin laajennusosan käyttöönottamisen myötä tulevat henkilöstöjärjestelyt tehtiin aikataulun mukaisesti. Pedagogisen toiminnan kehittämisen suunnitelma on tehty ja sitä arvioidaan ja kehitetään säännöllisesti.

Särkelän päiväkodin johtaja aloitti tehtävässään 1.7.2020 alkaen. Hän vastaa myös Kallaan päiväkodin lähiesimiestyöstä 31.7.2021 saakka.

5. Talouden sopeuttamisohjelma 2020–2022

Metsämiehentien päiväkodin toiminnan loppuminen 1.8.2020.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan siirtyminen perusopetukseen 1.8.2020 alkaen.

Kallaan päiväkodin mahdollinen siirtyminen yksityiselle palveluntuottajalle v. 2021 aikana.

Toteutuma 31.12.2020

Talouden tasapainottamisohjelmaan kirjatut tavoitteet ovat toteutuneet suunnitelmallisesti.

6. Toiminnan painopistealueet 2020

Laadunhallinta- ja arviointijärjestelmän laatiminen ja käyttöönotto.
 Esiopetuksen paikallisen opetussuunnitelman päivittäminen ja käyttöönotto.
 Jyväskylänpuiston päiväkodin laajennusosan käyttöönoton myötä tulevat henkilöstöjärjestelyt ja pedagogisen toiminnan kehittäminen.
 Valmistelutyö Kallaan päiväkodin mahdollisesta siirtymisestä yksityiselle palveluntuottajalle.

Toteutuma 31.12.2020

Laadunhallinta- ja arviointijärjestelmä otettiin käyttöön 1.11.2020 alkaen.
 Esiopetuksen paikallinen päivitetty opetussuunnitelma otettiin käyttöön 1.10.2020 alkaen.
 Jyväskylänpuiston päiväkodin laajennusosan käyttöönoton myötä tulevat henkilöstöjärjestelyt ja pedagogisen toiminnan kehittäminen ovat toteutuneet suunnitelman mukaisesti.
 Valmistelutyö Kallaan päiväkodin mahdollisesta siirtymisestä yksityiselle palveluntuottajalle on edennyt suunnitelman mukaisesti.

7. Määrärahat

Varhaiskasvatuspalvelut	TA+MUUTOS	TP	POIKKEAMA	POIKKEAMA
	2020	2020	€	%
MENOT	-3 295 220	-3 266 837	28 383	-0,9
TULOT	280 220	228 839	-51 381	-18,3
NETTOMENO	-3 015 000	-3 037 998	-22 998	0,8

8. Vastuualueen käyttötalous

Varhaiskasvatuspalvelut	TA+ MUUTOS	TP	TA/KS	TP	POIKKEAMA
	2019	2019	2020	2020	2020
KÄYTTÖTALOUS					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	16 000	49 786	32 220	29 749	-2 471
Maksutuotot	227 000	246 322	241 500	196 514	-44 986
Tuet ja avustukset	6 000	-205	6 000	0	-6 000
Muut toimintatuotot	600	2 901	500	2 576	2 076
TOIMINTATUOTOT	249 600	298 805	280 220	228 839	-51 381
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-2 131 090	-2 152 672	-2 308 000	-2 163 535	144 465
Palvelujen ostot	-240 140	-241 126	-224 440	-202 512	21 928
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 440	-14 697	-9 860	-18 245	-8 385
Avustukset	-180 000	-138 839	-130 000	-152 950	-22 950
Vuokrat	-485 430	-485 412	-608 700	-713 457	-104 757
Muut toimintakulut	-300	-21 810	-14 220	-16 138	-1 918
TOIMINTAKULUT	-3 046 400	-3 054 557	-3 295 220	-3 266 837	28 383
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 796 800	-2 755 752	-3 015 000	-3 037 998	-22 998

Varhaiskasvatuspalvelut	TA+ MUUTOS	TP	TA	TP	POIKKEAMA
	2019	2019	2020	2020	2020
Päivähoitotoimisto					
MENOT	-64 020	-69 639	-63 480	-59 240	4 240
TULOT	6 000	364	6 000	0	-6 000
NETTOMENO	-58 020	-69 274	-57 480	-59 240	-1 760
Kallaan päiväkoti					
MENOT	-679 160	-592 303	-604 990	-540 654	64 336
TULOT	62 100	65 214	62 440	51 521	-11 189
NETTOMENO	-617 060	-527 089	-542 550	-489 133	53 417
Jyvälänpuiston päiväkoti					
MENOT	-1 003 680	-1 098 535	-1 457 730	-1 468 957	-11 227
TULOT	91 000	136 970	114 300	131 379	17 079
NETTOMENO	-912 680	-961 565	-1 343 430	-1 337 578	5 852
Särkelän päiväkoti					
MENOT	-696 980	-699 810	-721 920	-727 963	-6 043
TULOT	59 500	63 042	66 980	35 224	-31 756
NETTOMENO	-637 480	-636 767	-654 940	-692 739	-37 799
Metsämiehentien päiväkoti					
MENOT	-300 560	-314 081	-188 800	-189 500	-700
TULOT	25 000	31 542	27 500	9 816	-17 684
NETTOMENO	-275 560	-282 539	-161 300	-179 684	-18 384
Perhepäivähoito					
MENOT	-77 000	-100 295	-98 300	-98 323	-23
TULOT	0	0	0	240	240
NETTOMENO	-77 000	-100 295	-98 300	-98 083	217
Ostopalvelut					
MENOT	-45 000	-41 056	-30 000	-29 250	750
TULOT	6 000	1 671	3 000	660	-2 340
NETTOMENO	-39 000	-39 385	-27 000	-28 590	-1 590
Lasten kotihoidon tuki					
MENOT	-180 000	-138 839	-130 000	-152 950	-22 950
NETTOMENO	-180 000	-138 839	-130 000	-152 950	-22 950
Varhaiskasvatuspalvelut yhteensä					
MENOT	-3 046 400	-3 054 557	-3 295 220	-3 266 837	28 383
TULOT	249 600	298 805	280 220	228 839	-51 381
NETTOMENO	-2 796 800	-2 755 752	-3 015 000	-3 037 998	-22 998

VASTUUALUE: Perusopetus- ja lukiokoulutuspalvelut

1. Toiminta-ajatus

Vastuualue vastaa lakisääteisen perusopetuksen toteuttamisesta Kemijärven kaupungin alueella. Perusopetus on osa koulutuksen perusturvaa. Sillä on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Sen tehtävänä on toisaalta tarjota yksilölle mahdollisuus hankkia yleissivistystä ja suorittaa oppivelvollisuus ja toisaalta antaa yhteiskunnalle väline kehittää sivistyksellistä pääomaa sekä lisätä yhteisöllisyyttä ja tasa-arvoa. Lisäksi yksikkö vastaa Kemijärven lukio-opetuksen toteuttamisesta.

Lukiokoulutuksen tehtävä on antaa opiskelijalle laaja yleissivistys, jatko-opintokelpoisuus ja tulevassa työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Koulutuksen tulee tukea opiskelijan edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Tot. 31.12.2020
Oppilashuoltotyön kehittäminen koulun resursseilla.	Oppilashuoltotoiminnan kehittäminen	Koulun hyvinvointiryhmä kokoontunut säännöllisesti. Laajennettu oppilashuoltoryhmä kokoontunut säännöllisesti. Toteutunut kehittämissyö.	Ryhmät kokoontu- neet kouluilla säännöllisesti läpi vuoden. Laajennettu ryhmä on kokoontunut vuoden aikana kerran. Kehittämistyö: Luotiin uusi malli oppimisen tuen kartoitukselle, jotka toteutettiin kaikille luokille lu- kuvuoden aikana.
Aamu- ja iltapäivätoiminnan siirtäminen perusopetuksen vastuulle.	Luodaan malli järjestää laadukasta aamu- ja iltapäivätoimintaa osana koulujen toimintaa.	Aamu- ja iltapäivätoiminnan toteutuminen toimintasuunnitelman mukaisesti.	Toteutunut. On luotu laskutuskäytännöt, rekrytoitu ja perehdytetty työntekijät ja päivitetty apip-toiminnan toimintasuunnitelma.
Opetussuunnitelman mukainen laadukas opetus.	Opetussuunnitelman päivitys. Opetushenkilöstön täydennyskoulutus.	Toteutunut päivitys. Toteutuneet koulutukset.	Päivitetty opetussuunnitelmaa useilta osin, päivitykset hyväksytyt

	Hankehakujen toteuttaminen ja hankeavustusten hyödyntäminen.	Haetut ja saadut avustukset.	<p>lautakunnassa 12/2020.</p> <p>Toteutuneet koulutukset: Teams -koulutukset (3 kpl), Tanssipedagogiikkaan liittyvä koulutus, matematiikkaan liittyvä koulutus sekä arviointiin liittyvä koulutus.</p> <p>Haettuja ja saatuja avustuksia: koulunkäynnin tasa-arvoon liittyvä hanke, perusopetuksen ja lukion korona-avustukset, Lukeva kunta -hanke, perusopetuksen kerho-hanke, lukion hyvinvointihanke sekä #paraskoulu -hanke.</p>
Kouluverkon muutoksiin valmistautuminen.	<p>Uudisrakennuksen suunnittelutyön loppuunsaattaminen (pohjapiirros, sisustus yms.).</p> <p>Henkilöstön valmistautuminen uuteen toimintakulttuuriin yhdessä koulussa.</p> <p>Oppilaiden valmistaminen uutta koulua varten.</p> <p>Oppimateriaalin yhtenäistämisen.</p> <p>Koulukuljetusten suunnittelu yhtä koulua varten.</p>	<p>Toteutuminen.</p> <p>Toteutuminen.</p> <p>Toteutuminen.</p> <p>Toteutuminen.</p> <p>Toteutuminen.</p>	<p>Toteutunut.</p> <p>Aloitettu.</p> <p>Suunnitteilla. Todettiin, että ajankohtainen vasta kevätlukukaudella 2021.</p> <p>Toteutunut osittain.</p> <p>Käynnissä.</p>

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020	TS 2021	TS 2022
Perusopetuksen oppilasmäärä (sis. esioppilaat)	517	515	481	486	483	461
Lukion opiskelijamäärä + kaksoistutkintolaisten määrä.	67 + 13	62 + 13	75	63 + 10	70	70
Perusopetuksen toimintamenot/oppilas €	11 700	11 500	12 500	12 200	12 500	12 500
Lukion toimintamenot/opiskelija €	10 200	9 060	8 900	8 400	9 200	9 200

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Keskustan uuden koulun suunnittelu jatkuu, niin tilojen kuin henkilöstönkin osalta. Oppilaita aletaan myös valmistamaan muutokseen erityisesti vuoden loppupuolella. Uuteen kouluun liittyvät Hillatien nykyisen koulurakennuksen remontit vaikeuttavat arkea seuraavan lukuvuoden aikana. Remontit voidaan tehdä kuitenkin siten, että koulutyö voi rakennuksessa jatkua.

Aamu- ja iltapäivätoiminta siirtyy vastuualueelle varhaiskasvatuksesta ja tämä tuo mukanaan paljon uutta kouluille. Tähän muutokseen valmistautuminen kevätkaudella sekä muutoksen toteuttaminen kesällä 2020 ovat merkittäviä asioita.

Opettajarekrytoinneissa haasteena on ollut mm. pätevän henkilökunnan saaminen. Lähes jokaisessa rekrytoinnissa pätevien hakijoiden määrä on hyvin alhainen tehtäviä jo jouduttu laittamaan uudelleen hakuun.

Perusopetuksessa on aloitettu valmistavan opetuksen ryhmä Hillatien koululla. Ryhmän koko on neljä oppilasta.

Toteutuma 31.12.2020

Kouluverkkomuutos etenee aikataulussa niin rakennuksen kuin arjen suunnittelunkin osalta. Uuden koulun arjen suunnittelutyö on käynnissä useilla eri osa-alueilla.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan siirto varhaiskasvatuksesta perusopetuksen on toteutunut. Henkilöstörekrytointi onnistui hyvin ja toiminnan volyyymi on ollut sellainen, että se on kyetty järjestämään kiitettävästi nykyisellä työntekijämäärällä. Haasteellisinta tässä prosessissa oli laskutus käytöjen järjestäminen, sillä vastuualueella ei ollut aiempaa kokemusta säännöllisestä asiakasmaksujen laskuttamisesta.

Valmistava opetus päättyy tammikuussa 2021. Heti valmistavan opetuksen alussa oppilaita ryhdyttiin integroimaan yleisopetuksen ryhmiin taito- ja taideaineissa. Tämä tulee helpottamaan merkittävästi lopullista siirtymistä yleisopetuksen luokkiin. Haastetta valmistavan opetuksen aloittamiselle toi pitkä etäopetusjakso keväällä 2020. Tuolloin valmistava opetus oli juuri alkanut.

Esiopetus on siirretty myös talouden osalta varhaiskasvatuspalveluiden alle.

5. Talouden sopeuttamisohjelma 2020–2022

Henkilöstökrytoinneissa huomioidaan yhteen kouluun siirtyminen syksyllä 2021 siten, että nyt tarvittavaa henkilöstöä on palkattu määräaikaisena ja osa tehtävistä on jo nyt järjestetty sisäisin järjestelyin.

Lisärakennuksen rakentamiseen ja nykyisen Hillatien koulun tiettyjen osien remontointiin liittyvät suunnitelmat on saatu valmiiksi ja tarjouskilpailu on käynnissä.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta siirtyy vastuualueelle varhaiskasvatuspalveluilta kesällä 2020. Siirtymistä on valmisteltu henkilöstösuunnittelun osalta talvella 2020.

Toteutuma 31.12.2020

Henkilöstökrytoinnit on järjestetty jo usean vuoden ajan silmällä pitäen uuden koulun aloitusta. Irtisanoutumiset on hyödynnetty täysin ja avoimiin tehtäviin on palkattu määräaikaisia henkilöitä. Tämä helpottaa uuden koulun henkilöstösuunnittelua.

Lisärakennuksen rakennustyöt sekä uuden koulun arjen suunnittelutyöt ovat aikataulussa.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta on siirretty sopeuttamisohjelman mukaisesti kokonaan perusopetus- ja lukiokoulutuspalveluiden alle. Täten vastuualue vastaa myös toiminnallisesta puolesta. Esiopetus on siirretty myös talouden osalta varhaiskasvatuspalveluiden alle.

6. Toiminnan painopistealueet 2020

Käynnissä olevat hankkeet saatetaan loppuun ja uusia hankehakuja tehdään.

Opetussuunnitelmien mukaisen opetuksen järjestäminen.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen osana perusopetus- ja lukiokoulutuspalveluita.

Keskustan uuteen kouluun valmistautuminen tilojen, henkilöstön ja opettajien osalta.

Toteutuma 31.12.2020

Käynnissä olevat hankkeet ovat edenneet tai päättyneet ja uusia hankehakuja on tehty.

Opetus on järjestetty opetussuunnitelman mukaisesti niin perusopetuksessa kuin lukiossa.

Aamu- ja iltapäivätoiminta on siirretty myös toiminnan osalta perusopetuksen vastuulle.

Uuden koulun arjen valmistelutyö on käynnissä.

7. Määrärahat

Perusopetus- ja lukiokou- lutuspalvelut	TA+MUUTOS	TP	POIKKEAMA	POIKKEAMA
	2020	2020	€	%
MENOT	-6 817 910	-6 741 909	76 001	-1,1
TULOT	258 110	174 947	-83 163	-32,2
NETTOMENO	-6 559 800	-6 566 962	-7 162	0,1

8. Vastuualueen käyttötalous

Perusopetus- ja lukiokou- lutuspalvelut	TA + MUUTOS	TP	TA/KS	TP	POIKKEAMA
	2019	2019	2020	2020	2020
KÄYTTÖTALOUS					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	95 000	63 172	79 200	72 995	-6 205
Maksutuotot	26 000	16 121	24 900	10 583	-14 317
Tuet ja avustukset	90 000	108 838	150 710	88 980	-61 730
Muut toimintatuotot	2 250	3 563	3 300	2 388	-912
TOIMINTATUOTOT	213 250	191 694	258 110	174 947	-83 163
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-4 184 100	-4 327 234	-4 382 210	-4 122 304	259 906
Palvelujen ostot	-1 040 470	-1 073 417	-865 010	-1 001 644	-136 634
Aineet, tarvikkeet ja tava- rat	-144 070	-145 149	-117 580	-134 756	-17 176
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrat	-1 530 690	-1 526 294	-1 429 950	-1 459 283	-29 333
Muut toimintakulut	-3 500	-6.310	-23 160	-23 923	-763
TOIMINTAKULUT	-6 902 830	-7 078 405	-6 817 910	-6 741 909	76 001
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-6 689 580	-6 886 711	-6 559 800	-6 566 962	-7 162

Perusopetus- ja lukio- koulutuspalvelut	TA + MUUTOS	TP	TA/KS	TP	POIKKEAMA
	2019	2019	2020	2020	2020
Särkelän koulu					
MENOT	-1 297 440	-1 305 042	-1 316 360	-1 239 250	77 110
TULOT	0	9 656	8 850	6 204	-2 646
NETTOMENO	-1 297 440	-1 295 387	-1 307 510	-1 233 046	74 464
Isokylän koulu					
MENOT	-1 872 390	-1 899 356	-1 841 980	-1 750 777	91 203
TULOT	750	5 403	4 500	9 726	5 226
NETTOMENO	-1 871 640	-1 893 952	-1 837 480	-1 741 051	96 429
Hillatien koulu					
MENOT	-2 111 720	-2 100 698	-2 152 980	-2 151 112	1 868
TULOT	1 500	8 384	9 500	14 237	4 737
NETTOMENO	-2 110 220	-2 092 314	-2 143 480	-2 136 875	6 605
Jakamattomat					
MENOT	-440 510	-581 183	-417 170	-592 479	-175 309
TULOT	185 000	149 147	210 000	127 371	-82 629
NETTOMENO	-225 510	-432 036	-207 170	-465 108	-257 938
Esiopetus					
MENOT	-351 960	-399 877	-313 930	-306 617	7 313
NETTOMENO	-351 960	-399 877	-313 930	-306 617	7 313
Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta					
MENOT	-132 460	-116 380	-101 150	-86 418	14 732
TULOT	14 000	14 965	14 550	15 432	882
NETTOMENO	-118 460	-101 415	-86 600	-70 986	15 614
Lukio					
MENOT	-696 350	-675 869	-674 340	-615 255	59 085
TULOT	12 000	4 139	10 710	1 977	-8 733
NETTOMENO	-684 350	-671 730	-663 630	-613 278	50 352
Perusopetus- ja lukiokoulutuspalvelut yhteensä					
MENOT	-6 902 830	-7 078 405	-6 817 910	-6 741 909	76 001
TULOT	213 250	191 694	258 110	174 947	-83 163
NETTOMENO	-6 689 580	-6 886 711	-6 559 800	-6 566 962	-7 162

VASTUUALUE: Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut

1. Toiminta-ajatus

Tuotetaan seutukunnan asukkaille, yhdistyksille ja matkailijoille monipuolisia kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluja sekä musiikki- ja kansalaisopiston palveluja. Tavoitteena on hyvinvoinnin ja osallisuuden lisääminen ja uusien taitojen ja tietojen oppiminen.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Tot. 31.12.2020
Seutukunnallinen yhteistyö	Erityisosaamisen ja palveluiden tuottaminen	Yhteiset asiakkaat ja palveluiden käyttäjät	toteutui
Talouden sopeuttaminen	Tarjonnan suhteuttaminen asukkaiden määrään	Palvelu- ja käyttäjä-määrät	ks. taulukko
Yhteistyö sivistyspalveluiden ja järjestöjen kanssa	Yhteistyön kehittäminen ja toiminta	Tapahtumat	ks. taulukko

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020	TS 2021	TS 2022
Kansalaisopiston opetustunnit: yhteensä	7 947	7 499	7 000	5 615	7 000	7 000
Kemijärvi	5 987	5 887	5 600	4 584	5 600	5 600
Pelkosenniemi	1 195	669	800	646	800	800
Savukoski	765	943	600	385	600	600
Kansalaisopiston kurssiopiskelijat	4 281	4 021	3 500	3 455	3 500	3 500
Kansalaisopiston toimintakate € / asukas	35	36	36	35	36	36
Kansalaisop. tuntihinta €, netto	20	18	19	14	19	19
Musiikkiopiston opetustuntimäärä: yhteensä	9 575	8 842	8 874	7 825	8 874	8 874
Kemijärvi	6 537	5 754	5 835	5 025	5 835	5 835
Pelkosenniemi	638	655	664	640	664	664
Savukoski	631	679	640	664	640	640
Salla	1 769	1 754	1 735	1 496	1 735	1 735
Musiikkiopiston oppilasmäärä	282	284	281	294	281	281
Musiikkiopiston toimintakate € / asukas*	44	43,89	43,50	41,89	43,20	43,30
Musiikkiopiston tuntihinta €, netto*	20	21,18	21	18,51	21	21
Kirjastoaineiston hankinnat, kpl (kirjat, av, lehtivsk.)	3 657	2 094	1 800	1 469	1 700	1 700
Kirjaston lainaukset, kpl / asukas	14	12	11	9	11	11
Kirjaston fyysiset käynnit	51 448	48 320	47 000	30 538	46 000	45 000
Kirjaston verkkokäyntikerrat	16 265	20 377	20 000	22 825	18 900	17 800
Kirjastossa järjestetyt tapahtumat: kpl / osallistujat	30/1000	84/1828	40/1000	55/868	40/1000	40/1000

Kirjastotilan ulkopuolinen käyttö: muu kuin kirjaston käyttö kpl	139	156	130	171	125	120
Liikuntahallin kävijämäärä	45 713	57 232	57 200	44 513	57 200	57 200
Uimahallin käyntikerrat	63 950	63 701	63 700	52 208	63 700	63 700
Nuorisopalvelujen tapahtumapäivät	94	65	65	48	65	65
Nuorisotilojen kävijämäärä	6 716	5 500	5 500	2 597	5 500	5 500
Nuorisopalvelujen someseu-raajat*			1 500	2 335	2 500	2 500
Etsivä nuorisotyö tavoitetut hlöt: mies/nainen	61, 37/24	55	55	66	55	55
Kulttuuritilaisuuksien määrä	175	210	200	115	230	230
Kulttuurikeskuksen varaukset	304	345	300	206	350	350
Kulttuurikeskuksen kävijämäärä	16 213	14 667	17 000	7264	17 000	17 000

Kulttuuri- ja vapaa-ajan tilat kiinni 18.3.-31.5. valtioneuvoston suosituksen ja AVI:n määräyksen mukaan.

*seuraajamäärä tilastoitu v. 2020 alkaen

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kansalaisopisto: Lisätään yhteistyötä eri toimijoiden ja Lapin opistopiirin kanssa. Kehitetään hanketyötä yhdessä Lapin opistopiirin ja Meri-lapin opistopiirin kanssa. Opetustuntikohtainen valtionavustus on 57 %. Henkilökunnassa muutoksia toimistossa ja tuntiopettajissa. Yhteistyö kunnan eri toimijoiden kanssa jatkuu, jos rahoitus myönnetään.

Kirjasto: Kirjastoauton myynti toteutunee toukokuussa 2020. Kirjaston aukioloaikoja supistettiin maaliskuusta alkaen 31 h/kk. AVI myönsi omatoimikirjaston perustamiseen 12 000 €.

Kulttuuripalvelut: Sähköisen varauskalenterin käytön tehostaminen ja hintoja on tarkistettu. Avustukset tulevat vastikkeellisiksi.

Liikuntapalvelut: Jaettavien avustusten määrä on pudonnut 5 000 €. Liikuntatilojen käyttöasteen tehostaminen ja tilojen päivittäminen vastaamaan asiakastarpeita.

Musiikkiopisto: Koillis-Lapin musiikkiopiston 50-vuotis juhlavuosi 2020–2021. Opetustuntikohtainen valtionavustus on 57 %. Yhteistyön kehittäminen. Tehostetaan tilojen käyttöä. Yhteishankkeet muiden musiikkiopistojen kanssa. Henkilökunnassa on ollut isoja muutoksia, syksyksi rekrytoidaan uusia opettajia

Nuorisopalvelut: Koulujen kanssa toteutetaan ennaltaehkäisevää palvelua. Tilojen päiväkättöä tehostetaan, tilavuokria tarkistetaan ja avustusten jakoperusteita selkiytetään. Palveluja kehitetään läpinäkyväksi ja palveluja auditoidaan. Henkilökunnan työnkuvat on selkeytetty. Uusia palvelumuotoja otetaan käyttöön (digitaalinen nuorisotyö).

Toteutuma 31.12.2020

Kansalaisopisto: Yhteistyö eri toimijoiden kanssa toteutunut hyvin. Osa hankkeista päättynyt. Osa tuntiopettajista ei pitänyt tunteja pandemian vuoksi > tunteja vähentyi 2000.

Kirjasto: Kirjastoauto myyty 1.6.2020. Omatoimikirjasto hanke edennyt; toimittaja valittu.

Kulttuuripalvelut: Uutena palveluna tapahtuminen järjestäminen etäyhteyksillä ja striimauksia. Osa tapahtumista on tallenteina kaupungin nettisivuilla.

Liikuntapalvelut: Liikuntatiloja päivitetty. Pandemian vuoksi tehty perussiivouksia ja hankittu epidemian torjuntaan soveltuvia laitteita. 3. sektori järjestänyt vastikkeellisia tapahtumia liikunta- ja uimahallilla.

Musiikkiopisto: Tilojen käyttöastetta nostettu kansalaisopiston tunteja lisäämällä. Opetushallituksen hankerahalla kehitetään toimintaa. Käynnissä olevat hankkeet: Etäopetuksen kehittäminen (OPH 5439 €) sekä seutukunnallisen harmonikkaorkesterin perustaminen (OPH 7399 €) Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä koronatuki 11 000 €.

Nuorisopalvelut: Yhteistyö koulujen kanssa lisääntynyt. Uutena palveluna ryhmätyökset kouluissa ja verkkonuorisotyön aloittaminen koronasulun aikana (Discord, läksyparkki, kuntouttava työtoiminta). Avustusten jakoperusteet selkeytetty.

5. Talouden sopeuttamisohjelma 2020–2022

Asiakasmaksuja korotettiin 1.1.2020 alkaen uimahallissa. Musiikkiopiston ja kansalaisopiston asiakasmaksuja korotetaan syyslukukaudella. Liikuntahallin maksuja korotetaan 1.9.2020 alkaen. Kulttuuritilojen vuokrien perusteita tarkennettiin.

Hyvinvointilautakunnan myöntämät avustukset tulevat vastikkeellisiksi. Kohde- ja yleisavustusten saantiperusteita tarkistetaan (kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntapalvelut). Avustusten euromäärä on pienentynyt.

Henkilöstömäärä on pienentynyt (kansalaisopisto, kirjasto ja nuorisopalvelut). Kirjastoauton myynti on varmistumassa (kevät 2020).

Tiloja vuokrataan lautakunnan hyväksymillä maksuilla. Varauksia tehdään varauskalenterin kautta. Toimintaa keskitetään tiedonkulun turvaamiseksi ja tilasäästöjen saamiseksi.

Toteutuma 31.12.2020

Asiakasmaksuja korotettu kautta linjan. Vastikkeellisia tapahtumia on järjestetty.

Opetustuntien ja tapahtumien määrä vähentynyt pandemian vuoksi.

Kansalaisopiston tuntiopettajien määrä vähentynyt.

Kirjastoauto myyty. Kirjastosta ½ htv vähentynyt.

Musiikkiopisto: toimistosihiteeri 60% työaika.

6. Toiminnan painopistealueet 2020

Painopisteenä ovat yhteisen toimintakulttuurin kehittäminen. Eri yksiköiden yhteistyötä lisätään ja laajan ammatillisen osaamista hyödynnetään. Tehdään ennaltaehkäisevää ja kuntouttavaa työtä, jolla tasa-arvoistetaan kuntalaisten osallisuutta. Oppimis- ja toimintaympäristöjä kehitetään sekä tuetaan luovuutta ja hyvinvointia. Uusia työmuotoja otetaan käyttöön (etäopetus, virtuaaliympäristöt). Omatoimisuutta lisätään kirjastopalveluissa.

Toteutuma 31.12.2020

Uusia työmuotoja otettu käyttöön: verkkonuorisotyö, kulttuuripalvelujen tapahtumien striimaukset ja tallenteet, kirjaston virtuaalivinkkaukset ja -striimaukset, kansalaisopiston etäkokoontumiset ja -koulutukset ja -luennot. Musiikkiopiston etäopetusta on edelleen kehitetty; uusia välineitä otettu käyttöön (hanke OPH 5439 €). Kirjastossa varastotilat avattu yleisölle. Liikuntapalveluissa yhteistyötä koulujen kanssa lisätty.

7. Määrärahat

Kulttuuri- ja vapaa-ajan- palvelut	TA+MUUTOS	TP	POIKKEAMA	POIKKEAMA
	2020	2020	€	%
MENOT	-3 795 450	-3 639 634	155 816	-4,1
TULOT	701 500	593 083	-108 417	-15,5
NETTOMENO	-3 093 950	-3 046 551	47 399	-1,5

8. Vastuualueen käyttötalous

Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut	TA + MUUTOS	TP	TA/KS	TP	POIKKEAMA
	2019	2019	2020	2020	2020
KÄYTTÖTALOUS					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	124 210	158 894	153 600	106 317	-47 283
Maksutuotot	410 400	381 904	379 500	310 874	-68 626
Tuet ja avustukset	97 250	76 990	121 500	69 678	-51 822
Muut toimintatuotot	65 830	77 145	46 900	106 214	59 314
TOIMINTATUOTOT	697 690	694 933	701 500	593 083	-108 417
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-1 850 600	-1 690 279	-1 637 840	-1 544 876	92 964
Palvelujen ostot	-253 600	-238 106	-231 120	-161 493	69 627
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-121 740	-111 791	-117 220	-144 223	-27 003
Avustukset	-160 000	-162 173	-155 000	-145 993	9 007
Vuokrat	-1 671 950	-1 657 506	-1 626 550	-1 620 004	6 546
Muut toimintakulut	-16 340	-15 975	-27 720	-23 045	4 675
TOIMINTAKULUT	-4 074 230	-3 875 832	-3 795 450	-3 639 634	155 816
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3 376 540	-3 180 899	-3 093 950	-3 046 552	47 399

Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut	TA + MUUTOS	TP	TA	TP	POIKKEAMA
	2019	2019	2020	2020	2020
Kansalaisopisto Kemijärvi					
MENOT	-592 330	-455 568	-475 400	-392 708	82 692
TULOT	127 750	121 844	108 500	93 139	-15 361
NETTOMENO	-464 580	-333 724	-366 900	-299 569	67 331
Kansalaisopisto Pelkosenniemi					
MENOT	-57 840	-61 077	-51 180	-47 955	3 225
TULOT	60 000	35 458	40 000	23 914	-16 086
NETTOMENO	2 160	-25 619	-11 180	-24 041	-2 861
Kansalaisopisto Savukoski					
MENOT	-28 490	-42 670	-28 650	-26 095	2 555
TULOT	28 000	24 479	23 000	11 722	-11 278
NETTOMENO	-490	-18 191	-5 650	-14 373	-8 723
Kansalaisopiston hankkeet					
MENOT	0	-25 675	0	-20 927	-20 927
TULOT	0	25 675	58 000	18 934	-39 066
NETTOMENO	0	0	58 000	-1 993	-59 993
Musiikkiopisto Kemijärvi					
MENOT	-562 280	-508 360	-541 770	-480 433	61 337
TULOT	64 130	62 995	68 100	61 765	-6 335
NETTOMENO	-498 150	-445 365	-473 670	-418 668	55 002

Musiikkiopisto Pelkosenniemi					
MENOT	-49 230	-46 963	-50 300	-45 633	4 667
TULOT	18 870	19 642	25 490	17 215	-8 275
NETTOMENO	-30 360	-27 321	-24 810	-28 418	-3 608
Musiikkiopisto Savukoski					
MENOT	-44 900	-40 204	-43 700	-39 262	4 438
TULOT	15 520	11 609	18 740	9 670	-9 070
NETTOMENO	-29 380	-28 595	-24 960	-29 593	-4 633
Musiikkiopisto Salla					
MENOT	-121 290	-119 460	-124 410	-106 941	17 469
TULOT	42 120	44 687	54 870	41 120	-13 750
NETTOMENO	-79 170	-74 773	-69 540	-65 821	3 719
Kulttuurityö					
MENOT	-287 060	-283 582	-295 730	-271 347	24 383
TULOT	41 200	8 307	5 500	3 724	-1 776
NETTOMENO	-245 860	-275 275	-290 230	-267 623	22 607
Kirjasto					
MENOT	-501 000	-489 757	-424 010	-470 392	-46 382
TULOT	12 100	14 134	13 800	71 879	58 079
NETTOMENO	-488 900	-475 623	-410 210	-398 513	11 697
Nuorisotoimi					
MENOT	-307 140	-242 938	-235 500	-195 063	40 437
TULOT	47 000	71 205	49 500	55 484	-5 984
NETTOMENO	-260 140	-171 733	-186 000	-139 578	46 422
Uimahalli					
MENOT	-940 750	-967 564	-960 340	-964 444	-4 104
TULOT	216 000	222 483	202 500	158 007	-44 493
NETTOMENO	-724 750	-745 081	-757 840	-806 437	-48 597
Liikuntahalli					
MENOT	-419 040	-424 319	-408 500	-429 394	-20 894
TULOT	25 000	32 415	33 500	26 511	-6 989
NETTOMENO	-394 040	-391 903	-375 000	-402 883	-27 883
Muu toiminta					
MENOT	-162 880	-167 695	-155 960	-149 040	6 920
NETTOMENO	-162 880	-167 695	-155 960	-149 040	6 920
Kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut					
MENOT	-4 074 230	-3 875 832	-3 795 450	-3 639 634	155 816
TULOT	697 690	694 933	701 500	593 083	-108 417
NETTOMENO	-3 376 540	-3 180 899	-3 093 950	-3 046 551	47 399

VASTUUALUE: Perhepalvelut

1. Toiminta-ajatus

Perhepalvelut vastaa perhe- ja aikuissosiaalityön palveluiden tuottamisesta. Perhesosiaalityön tavoitteena on tukea lasten ja nuorten hyvinvointia ja vanhempia heidän kasvatustehtävässään sosiaalityön keinoin. Perhesosiaalityöhön kuuluvat lapsiperheiden kanssa tehtävä sosiaalityö, lastensuojelu, lastenvalvojan palvelut, sosiaalihuoltolain mukaiset tukitoimet perheille; perhetyö, tukiperhe ja –henkilö sekä lapsiperheiden kotipalvelu.

Aikuissosiaalityössä vahvistetaan tuen tarpeessa olevien kuntalaisten voimavaroja ja tuetaan yksilöiden omaehtoista toimintaa ja selviytymistä. Taloudellisissa vaikeuksissa voidaan tukea täydentävällä ja ehkäisevällä toimeentulotuella ja sosiaalisella luotolla. Palveluihin kuuluvat myös välitystilitt, välivuokraus, kotouttava sosiaalityö ja sosiaalipäivystys.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Tot. 31.12.2020
Sijaishuollon valvonta ja kustannustehokkuus	Valvontakäynnit	Toteutunut/ei toteutunut	Toteutunut
	Sijaishuollossa olevien lasten oikeuksien valvonta	Lasten henkilökohtaiset tapaamiset sijaishuoltoyksikössä (% sijaishuollossa olevista)	Kaikki sijaishuollossa olevat lapset tavattu
	Sijaishuoltopaikkojen kilpailuttaminen	Kilpailuttaminen tehty/ei tehty	Ei tehty, tavoiteaikataulu kevät 2021
Lastensuojelun systemisen toimintamallin käyttöönotto	Systemisen toimintamallin-koulutus	Koulutuksen toteutuminen	Koulutus kesken
		Malli käytössä/ei käytössä	Malli ei vielä käytössä
Ei-lakisääteisistä palveluista luopuminen	Selvitetään vaihtoehtoiset tavat asumisen tukemiselle välivuokrauksen sijaan	Tehty selvitys	Tehty ja välivuokrauksesta luovuttu
	Sosiaalisesta luotosta luovutaan	Toteutunut/ei toteutunut	Toteutunut

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020	TS 2021	TS 2022
Lastensuojeluilmoitukset	207	200	190	201	185	180
Lastensuojeluasiakkaat	61	64	60	51	55	50
Sijoitetut lapset (huostassa olevat)	20 (8)	28 (10)	20 (10)	19 (13)	18 (10)	18 (10)
Lapsiperheiden palveluiden asiakkaat (alle 18v.)	53	88	85	98	85	85

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Lastensuojelulakiin on tullut muutoksia 1.1.2020 alkaen. Jälkihuolto-oikeuden ikäraja nousee kahteenkymmeneenviiteen ikävuoteen entisen kahdenkymmenen yhden sijaan. Tämä tarkoittaa kunnalle lisää velvollisuuksia jälkihuollon järjestämiseen ja myös kustannukset kasvavat jälkihuollon osalta. Jälkihuolto-oikeus syntyy kun lapsi on ollut sijoitettuna yhtäjaksoisesti kuusi kuukautta.

Laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta on muuttunut 1.1.2019. Uuden lain mukaan vanhemmilla tulee aiempaa laajempi sopimusvapaus lapsen asumisen ja huoltajuuden suhteen. Vanhemmat voivat jatkossa sopia muun muassa myös vuoroasumisesta ja oheishuoltajuudesta. Laajemmat sopimusmahdollisuudet voivat lisätä perheoikeudellisten palveluiden tarvetta.

Toteutuma 31.12.2020

Jälkihuoltopalveluita on järjestetty lakimuutoksen mukaisesti yli 21-vuotiaille. Lapsen huoltolain muuttuminen ei aiheuttanut perheoikeudellisten palveluiden tarpeen kasvua. Perheoikeudellisten palveluiden tarve on pysynyt ennallaan.

5. Talouden sopeuttamisohjelma 2020–2022

Seudullista yhteistyötä lisätään sosiaalipäivystyksen osalta. Lastensuojelun sijaishuolto kilpailutetaan sopeuttamisohjelman aikana ja pyritään hillitsemään kustannusten kasvua. Otetaan käyttöön lastensuojelun systeeminen toimintamalli. Tukihenkilötoimintaa järjestetään omana toimintana ostopalvelujen sijaan. Heikoimmassa asemassa olevien asumisen turvaamiseen selvittää vaihtoehtoisia toimintamalleja nykyisen välivuokrauksen sijaan. Sosiaaliohjaajan palkkaamista valmistellaan.

Toteutuma 31.12.2020

Posio tuli mukaan Itä-Lapin sosiaalipäivystyksen takapäivystysrinkiin 1.6.2020 alkaen. Lastensuojelun sijaishuollon kilpailuttaminen siirretty keväällä 2021, koska syksyllä 2020 sosiaalityössä oli yllättävää henkilöstövajetta. Lastensuojelun systeemisen toimintamallin koulutus on aloitettu mutta koronan vuoksi koulutus siirtyi osittain vuodelle 2021. Tukihenkilötoimintaa on järjestetty omana toimintana mahdollisuuksien mukaan. Välivuokrauksesta luovuttu ja asumisen tukemiseksi järjestetään tuettua asumista. Perheohjaajan sijaisuus muutettiin sosiaaliohjaajan tehtäväksi ja sosiaaliohjaaja aloitti 17.8.2020.

6. Toiminnan painopistealueet 2020

Lapsen asioista vastaavalla sosiaalityöntekijällä on laaja velvollisuus valvoa sijaishuollossa olevien lasten oikeuksien toteutumista. Kuluvana vuonna sijaishuollon valvonta ja lasten oikeuksien toteutuminen sijaishuollossa on erityisenä painopistealueena. Jokaista sijaishuollossa olevaa lasta käydään tapaamassa henkilökohtaisesti oikeuksien toteutumisen näkökulmasta muiden tapaamisten lisäksi.

Seudullista yhteistyötä pyritään tekemään entistä enemmän. Sosiaalipäivystyksen takapäivystyksen osalta laajennetaan mukana olevien kuntien päivystysrinkiä. Lisäksi selvitetään, onko lastenvalvojan palvelut mahdollista tuottaa seudullisesti.

Sosiaalihuollossa valmistaudutaan Kanta-siirtymään.

Toteutuma 31.12.2020

Lapsen asioista vastaavat sosiaalityöntekijät ovat tavanneet kaikki sijaishuollossa olevat lapset alkuvuoden aikana henkilökohtaisesti joko kasvokkain tai etätapaamisena. Seudullista yhteistyötä lisätty sosiaalipäivystyksen osalta, kun Posio tuli mukaan Itä-Lapin sosiaalipäivystysrinkiin 1.6.2020. Seudullisen lastenvalvojan osalta käyty alustavia keskusteluja. Sosiaalihuollon Kanta-siirtymään valmistautuminen etenee. Yhteistyötä siirtymässä tehtiin Posion ja Ranuan kanssa koska ko. kunnilla on käytössä sama asiakastietojärjestelmä kuin Kemijärvellä. Nykyisen asiakastietojärjestelmän osalta vain vanhojen tietojen siirtäminen Kantaan on mahdollista. Tietojen siirtäminen on kustannuksiltaan kallista ja tämän vuoksi asian kanssa edetään rauhallisesti, jotta kustannustehokkain vaihtoehto saadaan käyttöön. Loppuvuonna 2020 Kanta-siirtymää alettiin työstämään Rakenneuudistus Lapissa-hankkeen puitteissa.

7. Määrärahat

Perhepalvelut	TA+MUUTOS	TP	POIKKEAMA	POIKKEAMA
	2020	2020	€	%
MENOT	-2 039 050	-1 847 726	191 324	-9,4
TULOT	166 150	154 219	-11 931	-7,2
NETTOMENO	-1 872 900	-1 693 507	179 393	-9,6

8. Vastuualueen käyttötalous

Perhepalvelut	TA + MUUTOS	TP	TA/KS	TP	POIKKEAMA
	2019	2019	2020	2020	2020
KÄYTTÖTALOUS					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	2 000	8 601	2 650	4 216	1 566
Maksutuotot	30 000	44 344	37 000	39 280	2 280
Tuet ja avustukset	0	143 688	0	0	0
Muut toimintatuotot	110 000	86 304	126 500	110 722	-15 778
TOIMINTATUOTOT	142 000	282 937	166 150	154 219	-11 931
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-425 830	-522 834	-439 540	-407 767	31 773
Palvelujen ostot	-1 232 270	-1 387 354	-1 347 770	-1 203 692	144 078
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 570	-4 854	-3 220	-12 920	-9 700
Avustukset	-80 000	-61 579	-67 000	-58 925	8 075
Vuokrat	-162 510	-139 273	-172 400	-154 316	18 084
Muut toimintakulut	-5 030	-14.335	-9 120	-10 106	-986
TOIMINTAKULUT	-1 908 210	-2 130 231	-2 039 050	-1 847 726	191 324
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 766 210	-1 847 294	-1 872 900	-1 693 507	179 393

Perhepalvelut	TA + MUUTOS	TP	TA	TP	POIKKEAMA
	2019	2019	2020	2020	2020
Aikuissosiaalityö (Sosiaalityö)					
MENOT	-173 680	-308 301	-145 490	-137 092	8 398
TULOT	2 000	152 481	2 650	4 333	1 683
NETTOMENO	-171 680	-155 820	-142 840	-132 759	10 081
Välivuokrausasunnot					
MENOT	-110 000	-85 784	-125 000	-107 104	17 896
TULOT	110 000	83 658	125 000	108 163	-16 837
NETTOMENO	0	-2 126	0	1 059	1 059
Lastensuojelun (Avohuolto)					
MENOT	-195 000	-172 406	-385 000	-308 432	76 568
TULOT	0	0	0	0	0
NETTOMENO	-195 000	-172 406	-385 000	-308 432	76 568
Perhekodit					
MENOT	-700 000	-818 159	-597 000	-491 457	105 543
TULOT	30 000	43 609	32 000	39 175	7 175
NETTOMENO	-670 000	-774 549	-565 000	-452 282	112 718
Laitoshoito (lastensuojelu)					
MENOT	-35 000	0	-25 120	-18 093	7 027
NETTOMENO	-35 000	0	-25 120	-18 093	7 027
Ensi- ja turvakodit					
MENOT	-10 000	0	-8 000	0	-8 000
TULOT	0	0	0	0	0
NETTOMENO	-10 000	0	-8 000	0	-8 000
Perhehoitajat					
MENOT	-196 300	-264 923	-261 300	-321 104	-59 804
NETTOMENO	-196 300	-264 923	-261 300	-321 104	-59 804
Muut lasten ja perheiden avopalvelut					
MENOT	-58 000	-79 073	-58 000	-47 852	10 148
TULOT	0	50	0	0	0
NETTOMENO	-58 000	-79 023	-58 000	-47 852	10 148
Perhesosiaalityö					
MENOT	-338 230	-336 934	-340 790	-331 015	9 775
TULOT	0	197	0	0	0
NETTOMENO	-338 230	-336 737	-340 790	-331 015	9 775
Lapsiperheiden kotipalvelu					
MENOT	-20 000	-13 884	-31 350	-20 021	11 329
TULOT	0	735	5 000	105	-4 895
NETTOMENO	-20 000	-13 149	-26 350	-19 916	6 434
Toimeentulotuki					
MENOT	-72 000	-50 767	-62 000	-65 556	-3 556
TULOT	0	2 207	1 500	2 443	943
NETTOMENO	-72 000	-48 561	-60 500	-63 114	-2 614

Perhepalvelut yhteensä					
MENOT	-1 908 210	-2 130 231	-2 039 050	1 847 726	191 324
TULOT	142 000	282 937	166 150	154 219	-11 931
NETTOMENO	-1 766 210	-1 847 294	-1 872 900	-1 693 507	179 393

VASTUUALUE: Sairauksien ehkäisy ja hoito

1. Toiminta-ajatus

Toiminta-ajatuksena on perusterveydenhuollon palveluiden tuottaminen kuntalaisille asiakaslähtöisesti, oikea-aikaisesti, kilpailukykyisesti ja taloudellisesti siten, että saavutetaan optimaalinen terveyshyöty. Tavoitteena ovat joustavat ja saumattomat palveluketjut hyvässä yhteistyössä Kemijärven kaupungin muiden vastuualueiden ja erikoissairaanhoidon sekä yksityisten sosiaalihuollon palveluntuottajien kanssa. Terveystuotteen palvelut tuotetaan tasapuolisesti, kustannustehokkaasti ja palveluprosessin läpinäkyvyyttä lisäämällä.

Palveluihin kuuluvat avoterveydenhuolto, vuodeosasto, kotiutustiimi, laboratorio, radiologia, lääkinnällinen kuntoutus, lääkehoito, ensihoito, suun terveydenhuolto, työterveyshuolto, erikoissairaanhoidon ja terveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Tot. 31.12.2020
Turvataan potilaan hoidon tarpeen arviointi ja hoitoon pääsy lain edellyttämässä ajassa	Kontrollien määrittäminen yksilöllisesti, kontrollien harventaminen Kiireellisten aikojen varaa- minen Päivystyksen sujuvuus Hoidon tarpeen arvioinnin tehostaminen	Käyntien määrät Jonojen pituus T3 (vrk)	Koronapandemian takia mittarit eivät ole vertailu- kelpoisia
Hoidon tarpeen arvioinnin ja keskitetyn palveluneuvonnan kehittäminen	Henkilöstön koulutus Henkilöstön määrittäminen Työnjaon arviointi	Toiminnan aloitta- minen Koulutusten toteu- tuminen Käynnit lääkäri/hoi- taja	Avoterveydenhuollon ke- hittämisprojekti
Kansansairauksien ehkäisy ja hoitotoiminta	Hoitopolkujen määrittämi- nen, hyvän hoidon malli, työnjako lääkäri/sh, oma- hoito	Suoritteet Kutsujonot (lkm, vrk)	Avoterveydenhuollon ke- hittämisprojekti
Päivystystoiminnan arviointi, aukioloaikojen supistaminen (joka päivä klo 8-18)	Selvittelytyöryhmän perus- taminen kehittämistyö, hoitopolun määrittäminen, hta-koulu- tus Neuvottelut aukioloajoista	Suoritteet (päivys- tys/vastaanotto) Asiakaspalaute (Roidu) Toteutuminen	2176/8168 (osa vastaan- otoista etänä, näitä ei ole erikseen tilastoitu) Supistaminen 01.02.2021
Vuodeosaston sairaansija- määrän laskuun varautumi- nen (25 ss v 2021)	Jatkohoitoaikojen mää- rittäminen kriteerien mu- kaan Ennakoiva kotiuttaminen Kotihoidon ja kotiuttamisti- min hyödyntäminen	Sairaansijamäärä Kuormitus	30 ss kuormitus 95 % mitoitus 0,7

Arviointi ja kuntoutusyksikön toiminnan aloittaminen osastotyössä (11 ss, akuuttitoiminta 19 ss)	Työryhmän perustaminen. kehittämistyö, kotiuttamisen hoitopolun määrittäminen moniammatillisena työnä	Toteutuminen Osastokuormitus Henkilöstömitoitus	Ei toteutunut
Työllisyyden hoidon lääkäripalveluiden tuottaminen omana toimintana	Kouluttautuminen Kuntoutuslääkärin tuki	Toteutuminen	Toteutui
Työterveyshuollon järjestämisvastuun ja kaupungin oman tth:n järjestämisen arviointi	Kilpailutuksen/osakkuuden arviointi, mahdollinen kilpailutus	Toteutuminen	Kilpailutuksen valmistelu, kilpailutus alkuvuonna 2021
Erikoislääkärivastaanottojen arviointi	Kustannustehokkuuden arviointi, läheteiden määrän kehitys, naapurikuntien käyttö, Lshp:n toiminta	Toteutuminen	Ortopedia, KNK ja gynekologia lopetettiin, diagnostiset erikoislääkärivastaanotot jatkuivat psykiatrian ohella

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020	TS 2021	TS 2022
Lääkäreiden vastaanotokäynnit/päivystysajan käynnit	11985/3803	11668/3914	10500/4000	8168/2176	10000/4000	10000/4000
Hoitopäivät/kuormitus	11575/80%	11414/103%	10 000/85%	10457/95%	8000/85%	6500/85%
Somaattinen eshkäyttö hvp/avokäynnit	4070/11231	4355/12485	4100/13000	4290/12807	4000/13000	4000/13000
Mielenterveys esh, hvp/avo	1697/1039	1248/1054	1200/1000	1598/959	1100/1000	1100/1000

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kaupungin väestön väheneminen ja ikääntyneiden suhteellisen osuuden lisääntyminen on kaikelle toiminnalle haaste.

Talouden heikkeneminen ja talouden sopeuttamisohjelma johtavat resurssien vähenemiseen ja samalla on toimintaa kehitettävä siten että toiminnan laatu ei merkittävästi huonone ja että potilaita voidaan hoitaa valtakunnallisten kriteerien mukaan.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistaminen jatkuu. Maakunnallisella tasolla on tärkeää olla aktiivisesti mukana suunnittelu ja kehittämistyössä.

Toteutuma 31.12.2020

Talouden tervehdyttämishjelma eteni avoterveydenhuollossa Hoitoketjun kehittämisprojektina, projekti aloitti aktiivisen työn syksyllä. Henkilöstö oli mukana kehittämistyössä työpajojen kautta. Kehittämis työ koskee koko hoitoketjua kotoa aina erikoissairaanhoidon, mikä vaikutti myös vuodeosaston toiminnan suunnitteluun.

Koronapandemia vaikutti lähes koko vuoden toimintaan. Pandemian vaikutuksiin varautuminen oli mitavaa ja keskiössä oli epidemian leviämisen ehkäiseminen. Aluksi toimintaa vaikeutti maailmanlaajuisen tarvikkeiden pula. Varsinaisia koronainfektioita oli vähän. Koska tieto koronaviruksesta lisääntyi ja muuttui jatkuvasti pandemiatyöryhmämme työskentely oli säännöllistä ja tiivistä. Yhtenä tärkeimpänä tehtävänä oli asukkaiden paikallinen tiedottaminen.

Maakunnallinen sote-valmistelu oli hidasta ja viivästyi loppuvuoteen, jolloin oli vasta projektien järjestäytyminen

5. Talouden sopeuttamisohjelma 2020-2022

Vuodeosastopaikat:

Osaston rakennetta muutetaan siten, että osastolle tulee 11 sairaansijan (15 ss ei ole mahdollinen tilojen takia) kuntoutus ja arviointiyksikkö ja 19 ss akuuttiyksikkö. Suunnittelussa on mukana osaston henkilökunnasta muodostettu työryhmä. Toiminta alkaa toukokuussa 2020. Toiminnan muutos selkeyttää toimintaa ja henkilöstösäästö on n 4 htv vuositasolla.

Sairauslajimäärän vähennys vuosina 2021–2022 on n 10 ss edellyttäen, että ikäihmisten palveluissa on saatu vaihtoehtoisia hoito/hoivamuotoja.

Tehtäväkuvien tarkistus:

Tehtäväkuvien tarkastelua ja työn jakamista on toteutettu jo useamman vuoden ajan. Tähän prosessiin liittyy myös palvelutason lasku ja digitalisaation parempi hyödyntäminen mm terveydenhuoltoon liittyvän ns. toimistotyön osalta niin lääkärin kuin toimistotyöntekijänkin työssä. Valtakunnallisen tulevaisuuden sote-keskus-kehittämisen hankkeen (alkaa syksyllä 2020) myötä pyritämme saamaan tukea toimintakulttuurin muuttamiseen. Muuttamisen tarkoituksena on vähentää kuluja ja jonoja. Em. toiminta on vähentänyt vuoden 2020 aikana avoterveydenhuollossa 3 htv:a.

Aukioloaikojen supistaminen:

Selvittelyssä on aukioloaikojen supistaminen siten, että kiirevastaanottomme (päivystys) olisi auki kaikkina päivinä klo 8-18 nykyisen klo 8-21 sijaan. Suunnitelma vaatii neuvottelut sekä naapurikuntien että sairaanhoitopiirin kanssa. Naapurikunnat, Pelkosenniemi-Savukoski ktky ja Salla tukevat suunnitelmaa. Sairaanhoitopiirissä asiaa käsitellään huhtikuussa 2020 päivystyksen ja ensihoidon seurantatyöryhmässä.

Aukiolon supistaminen vaatii virkatyöajan toiminnan tehostamista ja tehtäväjaon tarkistamista edelleen.

Kustannussäästöä syntyy sekä lääkäri että hoitajakustannuksissa. Lisäkustannuksia syntyy erikoissairaanhoitoon käytöstä. Sopimusneuvotteluja kustannusten jaosta naapurikuntien kanssa käydään vasta sairaanhoitopiirin neuvottelujen jälkeen ja tämäkin vaikuttaa siihen, mikä lopullinen kustannussäästöarvio on.

Mikäli neuvotteluissa päästään sopimukseen jossa voimme supistaa aukioloaikaa huomioiden mahdollisen sairaanhoitopiirin muiden kuntien halukkuuden tehdä samansuuntaisia ratkaisuja ja tähän liittyvien selvittelyjen, muutoksen aikaisin ajankohta olisi mahdollisesti vuoden 2021 alusta.

Erikoislääkärivastaanotot Lapponiassa:

Ortopediassa, gynekologiassa ja korva-, kurkku ja nenätaudeissa terveyskeskuslääkäreiden tekemät läheteet ovat vähitellen vähentyneet ja vastaanottoja on harvennettu, mikä osaltaan myös vähentää uusia läheteitä. Ko. erikoisalojen vastaanotot on päätetty lopettaa helmi-toukokuussa 2020 ja näillä erikoisaloilla käyttää keskussairaala, jossa näiden erikoisalojen toiminnassa ei ole viime aikoina ollut ongelmaa. Toimintamuutoksen säästö on korkeintaan 0,5 hoitajan htv.

Radiologia, kardiologia ja gastroenterologia ovat meillä tutkimuserikoisaloja, joissa läheteellä pyydetään tietty diagnostiikkaan liittyvä tutkimus ja ko tutkimus tehdään Lapponiassa keskussairaalan sijaan huomattavasti halvemmalla. Näitä tutkimuksia ostavat myös naapurikunnat, esim kardiologiassa n kolmanneksen. Varsinkin kardiologiset tutkimukset ovat lisääntyneet jatkuvasti. Tässä vaiheessa tarvitsemme myös gastroenterologia koska toinen tähyistäjistämmme on vielä koulutusvaiheessa. Em. erikoisaloja ei kannata lopettaa kustannussyistä.

Geriatrian palveluista neuvottelemme Sallan kanssa ja tarkoituksen on tehdä alueellista yhteistyötä sekä itse geriatrin palveluissa kuin geriatrisessa laajemmassa osaamisessa, yhteistyön on tarkoitus alkaa vuoden 2021 alusta.

Suun terveydenhuolto:

Perlaconin esityksestä poiketen suunnitelmalla on vuodelle 2022 4 hammaslääkärinä, 1 suuhygienisti ja 5 hammashoitajaa, mikä on edullisempi vaihtoehto. Toteutetaan eläköitymisen myötä.

Toteutuma 31.12.2020

Vuodeosaston sairaansijamäärä pysyi 30 sairaansijassa ja käyttöaste oli n 95 %. Vähintäänkin puolet potilaista oli ei-akuutteja potilaita. Toimintavuoden toiminnanperusteella arvio akuuttien potilaiden sairaansijatarpeesta vakiintui n 15 sairaansijaan, mikä on tavoite vuodelle 2021. Joulun alla osastoa tyhjennettiin aktiivisesti mm Luhtavillaan, jotta sairaansijamäärän laskeminen onnistuu alkuvuodesta 2021. Hoitajamitoitus n 0,7 toteutettiin kevään aikana, mikä vähensi kustannuksia. Varsinaista arviointi ja kuntoutusyksikköä ei perustettu, tähän vaikutti mm tulevan osaston sijoituspaikan arviointi, ikäihmisten palveluiden kehittäminen ja myös koronapandemia.

Avoterveydenhuollon kehittäminen projektoitiin Hoitoketjun kehittämistyöksi ja projektiin palkattiin konsultti. Projektityö käynnistyi syys-lokakuussa projektityöryhmän työnä. Henkilöstö oli mukana suunnittelussa erilaisissa työpajoissa. Erilaisia toimintamuutoksi kehittämistyön mahdollistamiseksi on tehty jo parin viime vuoden aikana ja myös ennen projektia syksyllä 2020.

Koronapandemia muutti varsinkin vastaanotto toimintaa, mm keväällä valmiuslainsäädännöllä rajoitettiin varsinkin ikäihmisten liikkumista mikä aiheutti sen, että kaikissa potilasryhmissä vastaanottojen kysyntä väheni ja varsinkin ikäihmisiä hoidimme merkittävässä määrin puhelimitse. Tästä saatiin hyvää kokemusta tuleviin digitaalisten toimintojen kehittämiseen. Vuoden 2020 suoritteet eivät ole vertailukelpoisia juuri koronapandemian takia. Koronakulut olivat terveydenhuollossa n 600 000 €, yksinomaan NordLabilta ostetut näyteanalysointikulut olivat n 150 000 €.

Kehitetty keskitetty palveluneuvonta hajautettiin eri toimintasektoreille, koska neuvonnan kysyntä oli vähäistä pitkälti sen takia, että neuvonta oli laadukasta jo ennestään eri sektoreilla. Kehittämistyön tulokset kuitenkin hyödynnettiin. Hyvinvointiläheteprojekti aloitti v 2020 ja olemme siinä aktiivisesti mukana.

Aukioloajan supistamisesta neuvoteltiin Sallan ja Pelkosenniemi-Savukosken kuntayhtymän kanssa ja alkuneuvottelujen perusteella virkamiestasolla kumpikin oli mukana, mutta aukiolon supistuessa klo 18 saakka 01.02.2021 kuntayhtymä erkaantui sopimuksesta. Sairaanhoidopiirin kanssa neuvottelu oli hankalaa ja hidasta pääosin sen takia ettei sieltä tuntunut löytyvän sopijakumppania. Lopulta lautakunnan päätös ilmoitettiin sairaanhoidopiiriin. Terveystieteiden laki velvoittaa sairaanhoidopiiriä järjestämään yhteispäivystyksen.

Loppuvuodesta potilasjonot venyivät pitkiksi, koska sijaislääkäreitä ei ollut saatavilla.

Laboratoriotoinnin siirto NordLabille siirtyi alkavaksi 01.02.2021 tilojen vaatiman remontin takia. Siirto valmisteltiin suurelta osin loppuvuoden aikana.

Radiologian toiminta lopetettiin viikonloppujen osalta vuoden 2020 alusta. Muutos aiheutti lähinnä osan traumapotilaiden siirron keskussairaalaan.

Ikäihmisten yksityiset palvelukodit saivat potilastietojärjestelmämme osittaisen käyttöoikeuden mikä on helpottanut toimintaa huomattavasti terveydenhuollon osalta.

Työterveyshuollon kilpailutus valmisteltiin yhdessä Hanselin kanssa, nykyinen sopimus on voimassa 30.06.2021 saakka.

Työllisyyden hoitoon perehdyttiin terveyskeskuslääkäri ja toiminta jatkuikin hyvin, mutta ko lääkäri irtisanoutui loppuvuodesta.

Erikoislääkärivastaanoitoista lopetettiin ortopedia, gynekologia ja KNK. Lähinnä diagnostiset erikoisalat, kardiologia, radiologia, gastroenterologia ja geriatria jatkuivat samoin psykiatria. Yhteistyö geriatriassa Sallan kanssa siirtyi Sallan tilanteen takia.

Erikoissairaanhoidon käyttö lisääntyi jonkin verran, mutta kustannukset lisääntyivät reilusti edelliseen vuoteen verrattuna, n 860 000 €. Käyttö lisääntyi erityisesti psykiatriassa, kirurgiassa sekä synnytys- ja naistentaudeissa. Somaattisen erikoissairaanhoidon hoitopäivät laskivat ja avohoitokäynnit nousivat jonkin verran. Tilastojen valossa käytössä on normaalia vuosittaista vaihtelua, mutta kirurgiassa kasvu on ollut viime vuosina jatkuvaa. Pienet erikoisalat, esim nuorisopsykiatria vaihtelevat vuosittain. Tilastojen perusteella hoidot ovat olleet kalliimpia edelliseen vuoteen verrattuna. Läheteistä Lapponian osuus oli n 56 %.

Hoitoketjun kehittämisprojekti vaikutti ja vaikuttaa merkittävästi toimintatapoihin, jolloin alkuvaiheessa muutokseen täytyy resursoida, joten suoria kustannusvaikutuksia varsinkin suunnittelu vuoden perusteella ja koronan aiheuttamien lisäkustannustenkin takia, on mahdoton arvioida. Lisäksi työntekijöistä oli jatkuvasti pulaa.

6. Toiminnan painopistealueet 2020

Kemijärven väestöstä n 40 % on yli 65-vuotiaita, mikä näkyy terveystieteiden käytössä varsinkin vanhimmissa ikäluokissa. Suuren väestöosan sairastavuus vaikuttaa sekä avoterveydenhuoltoon että vuodeosastotoimintaan.

Lapponian vuodeosastotarve on noin 30 sairaansijaa vuodelle 2020. Todellinen tarve olisi 25 sairaansijaa, mutta koska ikäihmisten palveluista puuttuu tehostettua palveluasumista kevyempi palvelumuoto eikä tehostetun palveluasumisen kriteerejä ole syytä laskea, on realistista varautua osastolla 30 sairaansijaan ja valmistautua vuoden 2020 aikana sekä ikäihmisten palveluissa että omassa vuodeosastotoiminnassa toimintamalleihin, joissa vuodeosastolla ei odoteta jatkohoitopaikkaa ja kuntoutus on tehokasta sekä hoitoaikojen lyhentämiseen avohoitopalveluja edelleen

kehittämällä. Tavoitteena on laskea sairaansijamäärä 25:een vuonna 2021. Akuuttihoitopaikkatarve on noin 20 sairaansijaa. Toimintaa tehostetaan jakamalla osasto kahteen yksikköön: arviointi- ja kuntoutusyksikkö (11 ss) ja akuuttiyksikkö (19 ss).

Avoterveydenhuollossa on edelleen haasteena hoitotakuuseen vastaaminen varsinkin jos takuu kiristyy. Palvelutason laskua jatketaan edelleen, mm kontrolleja vähentämällä ja lääkäreiden ja hoitajien työnjakoa arvioimalla mm tehostamalla hoidon tarpeen arviointia. Keskitetyllä palveluneuvonnalla pyritään joustavampaan ja tehokkaampaan palveluun ja samalla vähentämään ns väärin palveluiden käyttöä. Huomioidaan myös tulevan sotekeskushankkeen myötä mahdollisesti tuleva kehittämisen apu.

Avoterveydenhuollossa jätetään kahden eläköityvän hoitajan ja yhden irtisanoutuneen hoitajan toimet täyttämättä, mikä onnistuu vuoden 2019 aikana tehdyillä toimintatapamuutoksilla. Terveystieteiden toimistotyön tehostamista on myös syytä arvioida mm sanelun purkujen, osaston toimistotyön ja potilastoimiston osalta. Tietojärjestelmien tehokas käyttö ja toimintakulttuurin arviointi mahdollistavat tämän. Päivystyksen ja osaston välistä yhteistyön kehittämistä jatketaan edelleen.

Kotisairaanhoidon lääkäripalveluja kehitetään yhdessä yksityisten palveluntuottajien kanssa. Kehittämistyössä pyritään tehokkaaseen toimintaan mm hyödyntämällä tietojärjestelmiä ja lääkärin saatavuutta.

Laboratoriotoiminta siirtyy NordLabille mahdollisesti syksyllä 2020, siirto on myöhästynyt tiloissa ilmenneiden ongelmien, mm sisäilmaongelmien takia. Toiminnan siirtyminen ei sinänsä vaikuta paljon toimintaamme mutta toimintatapoja pitää muuttaa siten ettei tule turhia kustannuksia.

Vuoden 2020 alusta radiologinen toiminta loppuu viikonloppuisin, mikä säästää palkkakuluja mutta lisää erikoissairaanhoidon menoja. Vuoden 2019 tietojen perusteella arvioitu säästöpotentiaali on n 20 000€/vuosi. Röntgenlaitteemme on hankittu 2000-luvun alussa ja laitteet on uusittava vuoden 2020 aikana, koska toisesta laitteesta loppui huoltotuki ja toisessa on suuria korjaustarpeita.

Suun terveydenhuollossa kahden osa-aikaisen hammaslääkärin osa-aikaisuus jätetään täyttämättä.

Työllisyyden hoitoon työpaikkaperehdytetään terveystieteiden lääkäri vuoden 2019 aikana, jolloin voidaan luopua ostopalveluista.

Työterveyshuollon järjestäminen vuoden 2021 alusta selvitetään ja kilpailutetaan vuoden 2020 aikana. Työterveyshuollon kustannukset ovat nousseet, Terveystalon kanssa neuvotellaan toimintatapamuutoksista.

Erikoissairaanhoidon kustannusten nousun hillitsimiseksi omaa diagnostiikkaa ylläpidetään/kehitetään sekä sisäisellä että ulkoisella koulutuksella, mm endoskopioiden, rasitukset, ultraäänitutkimukset. Lisäksi omana toimintana järjestetään erikoislääkärivastaanottoa, erikoissairaanhoidon ei ole jalkautunut perusterveydenhuoltoon. Erikoislääkärivastaanottoa tarvetta ja kustannustehokkuutta on seurattu vuoden 2019 aikana ja arvio siitä, mitä toimintaa kannattaa jatkaa tehdään vuoden 2020 alussa. Vuodeosastotoiminta pidetään aktiivisena jotta erikoissairaanhoidosta ei tule turhaa vuodeosastohoitoa.

Toteutuma 31.12.

Vuoden 2020 painopisteenä oli koronapandemian ehkäiseminen ja pandemiasta huolimatta normaalin toiminnan jatkaminen mahdollisuuksien mukaan. Mitään toimintaa ei keskeytetty merkittävässä määrin, mutta uusia toimintatapoja oli tarpeen ottaa käyttöön. Pandemiatyössä noudatettiin valtakunnallisia ja sairaanhoitopiiri-kohtaisia ohjeita ja suosituksia.

Toinen painopiste oli talouden tervehdyttämisessä. Hoitoketjun kehittämistyö aloitettiin avoterveydenhuollon toimintatavan muutoksella ja viime vuonna lähinnä lukuun ottamatta valmistavia toimintoja kehitettiin toimintamallia omaan toimintaamme sopivaksi.

Yksittäisten painopistealueiden toteutuminen on kommentoitu yllä olevan talouden sopeuttamisohjelman kohdassa.

7. Määrärahat

Sairauksien ehkäisy ja hoitopalvelut	TA+MUUTOS	TP	POIKKEAMA	POIKKEAMA
	2020	2020	€	%
MENOT	-22 468 150	-22 987 864	-519 714	2,3
TULOT	1 861 770	1 886 026	24 256	1,3
NETTOMENO	-20 606 380	-21 101 838	-495 458	2,4

8. Vastualueen käyttötalous

Koko vastualueen käyttötalouden toimintatuotot ja –kulut:

Sairauksien ehkäisy ja hoitopalvelut	TP	TA + MUUTOS	TP	TA	TP	POIKKEAMA
	2018	2019	2019	2020	2020	2020
KÄYTTÖTALOUS						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	913 683	698 500	965 233	731 280	786 664	55 384
Maksutuotot	930 266	972 000	1 009 988	939 790	959 798	20 008
624 Tuet ja avustukset	200 059	200 000	59 750	185 000	129 110	-55 890
Muut toimintatuotot	18 192	8 200	11 739	5 700	10 454	4 754
TOIMINTATUOTOT	2 062 199	1 878 700	2 046 710	1 861 770	1 886 026	24 256
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-5 914 229	-5 920 370	-5 909 318	-5 773 130	-5 506 717	266 413
Palvelujen ostot	-13 001 434	-13 531 190	-14 076 592	-14 261 010	-14 836 630	-575 620
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-880 530	-852 620	-955 758	-891 550	-1 006 914	-115 364
Avustukset	0	0	0	0	0	0
Vuokrat	-844 837	-819 270	-860 726	-805 900	-806 055	-155
Muut toimintakulut	-801 993	-702 040	-780.853	-736 560	-831 548	-94 988
TOIMINTAKULUT	-21 443 024	-21 825 490	-22 583 248	-22 468 150	-22 987 864	-519 714
TOIMINTA-KATE/JÄÄMÄ	-19 380 825	-19 946 790	-20 536 538	-20 606 390	-21 101 838	-495 458

Vastualueen käyttötalouden toimintatulot ja –menot sekä nettomääräraha kustannuspaikoittain:

Sairauksien ehkäisy ja hoito- palvelut	TA + MUUTOS	TP	TA/KS	TP	POIKKEAMA
	2019	2019	2020	2020	2020
Avoterveydenhuolto					
MENOT	-3 819 930	-4 067 141	-3 958 620	-4 009 933	-51 313
TULOT	750 500	918 717	816 000	792 961	-23 039
NETTOMENO	-3 069 430	-3 148 423	-3 142 620	-3 216 972	-74 352
Akuuttiosasto					
MENOT	-3 156 870	-3 122 140	-2 965 930	-2 853 052	112 878
TULOT	496 000	439 318	441 790	443 286	1 496
NETTOMENO	-2 660 870	-2 682 822	-2 524 140	-2 409 766	114 374
Kotiutustiimi					
MENOT	-256 170	-234 776	-255 670	-252 578	3 092
TULOT	19 000	13 465	14 000	14 066	66
NETTOMENO	-237 170	-221 312	-241 670	-238 512	3 158
Laboratorio					
MENOT	-577 170	-589 542	-669 810	-698 304	-28 494
TULOT	50 000	40 015	31 000	50 066	19 066
NETTOMENO	-527 170	-549 527	-638 810	-648 238	-9 428
Radiologia					
MENOT	-303 800	-321 859	-262 800	-247 598	15 202
TULOT	40 000	52 979	40 000	38 640	-1 360
NETTOMENO	-263 800	-268 880	-222 800	-208 959	13 841
Lääkinnällinen kuntoutus					
MENOT	-145 000	-219 735	-185 000	-166 178	18 822
TULOT	0	66 162	0	0	0
NETTOMENO	-145 000	-153 573	-185 000	-166 178	18 822
Lääkehuolto+lääkehuolto Salla					
MENOT	-95 300	-215 934	-119 030	-225 171	-106 141
TULOT	21 000	124 946	25 000	109 054	84 054
NETTOMENO	-74 300	-90 988	-94 030	-116 117	-22 087
Suun terveydenhuolto					
MENOT	-995 250	-1 034 754	-976 290	-970 083	6 207
TULOT	302 200	330 406	308 980	308 843	-137
NETTOMENO	-693 050	-704 347	-667 310	-661 240	6 070
Ensihoito					
MENOT	-950 000	-1 013 468	-990 000	-1 185 875	-195 875
NETTOMENO	-950 000	-1 013 468	-990 000	-1 185 875	-195 875
Työterveyshuolto					
MENOT	-300 000	-344 098	-300 000	-358 283	-58 283
TULOT	200 000	59 750	185 000	129 110	-55 890
NETTOMENO	-100 000	-284 348	-115 000	-229 173	-114 173
Erikoissairaanhoito					
MENOT	-10 800 000	-11 006 547	-11 368 000	-11 599 474	-231 474
NETTOMENO	-10 800 000	-11 006 547	-11 368 000	-11 599 474	-231 474
Ympäristöterveydenhuolto					
MENOT	-426 000	-413 253	-417 000	-421 330	-4 330

TULOT	0	951	0	0	0
NETTOMENO	-426 000	-412 302	-417 000	-421 330	-4 330
Sairauksien ehkäisy- ja hoitopalvelut yhteensä					
MENOT	--21 825 490	-22 583 248	-22 468 150	-22 987 863	-519 714
TULOT	1 878 700	2 046 710	1 861 770	1 886 026	24 256
NETTOMENO	-19 946 790	-20 536 538	-20 606 380	-21 101 838	-495 458

Vastuualueen oma toiminta ja ostopalveluina toteutettavien erikoissairaanhoidon, ensihoidon, työterveyshuollon ja ympäristöterveydenhuollon kustannukset:

Sairauksien ehkäisy ja hoitopalvelut	TA + MUUTOS	TP	TA/KS	TP	POIKKEAMA
	2019	2019	2020	2020	2020
OMA TOIMINTA					
MENOT	-9 349 490	-9 805 882	-9 393 150	-9 422 898	-29 748
TULOT	1 678 700	1 986 009	1 676 770	1 756 916	80 146
NETTOMENO	-7 670 790	-7 819 873	-7 716 380	-7 665 982	50 398
OSTOPALVELUT (ESH, TTH, Ensihoito, ympäristöterveys)					
MENOT	-12 476 000	-12 777 366	-13 075 000	-13 564 966	-489 966
TULOT	200 000	60 701	185 000	129 110	-55 890
NETTOMENO	-12 276 000	-12 716 665	-12 890 000	-13 435 856	-545 856
OMA TOIMINTA JA OSTOPALVELUT YHTEENSÄ					
MENOT	-21 825 490	-22 583 248	-22 468 150	-22 987 863	-519 714
TULOT	1 878 700	2 046 710	1 861 770	1 886 026	24 256
NETTOMENO	-19 946 790	-20 536 538	-20 606 380	-21 101 838	-495 458

VASTUUALUE: Aikuisten psykososiaaliset palvelut

1. Toiminta-ajatus

Matalakynnyksinen, lähetteetön, toimintakykyä ja osallisuutta tukeva palvelu aikuisten psykososiaalisten palveluiden asiakkaille. Palveluun pääsee viimeistään seitsemän päivän sisään.

Palvelut: Kasvatus- ja perheneuvolapalvelut, päihdepalvelut, aikuisten mielenterveyspalvelut, asumis- ja kuntoutuspalvelut, päivä- ja työtoimintapalvelut sekä työllisyshoidon palvelut.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Tot. 31.12.2020
Kynnyksetön palvelu	Päivystys ja Walk in -klinikka	asiakasmäärä/aika	Kokeilu jäi lyhyeksi koronan vuoksi. Ei asiakkaita.
Jalkautuva psykososiaalinen palvelu	työntekijä eri pisteissä tavattavissa	asiakastapaamismäärä	Ei toteutunut Koronan vuoksi
Uusi työllisyysohjelma v. 2020-2022	Te- palveluiden osittainen siirto kunnan vastuulle	työllisyysaste, työmarkkinatukimaksut, aktiivointiaste, pitkäaikaistyöttömien määrän kehitys, asiakastytyvyisyys	Työllisyysshanke siirtyi 1.3.2021 alka vaksi

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020	TS 2021	TS 2022
Erytystason perheneuvolakäynnit	2849	2551	2600	2394	2600	2600
Psykiatrisen avosairanhoidon käynnit	5005	4248	4500	4548	4500	4500
Päihdehuollon avokäynnit	3308	2135	2500	2873	2500	2500
Kuntoutusyksikkö Karpalon hoitopäivät	6795	6316	6500	6733	6500	6500
Työmarkkinatukimaksut €	432 513	506 505	390 000		345 000	325 000

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Sopeuttamisohjelmaan vastaaminen siirtyy monilta osin eteenpäin, sillä koronatilanteen vuoksi eletään poikkeuksellisia aikoja. Erityistyöntekijät eivät voi tehdä tutkimuksia jne. joten toiminta supistuu osittain niiden vuoksi ja säästöjä tulee sitä kautta pakostakin.

Psykososiaalisen tuen määrä mahdollisesti kasvaa tuntuvasti vuoden 2020 aikana sekä vuoden lopulla ja siihen haasteeseen vastataan pitkälti vielä vuosina 2021–2022. Mahdollisesti psykososiaalisia palveluja joudutaan pohtimaan tuntuvasti vuoden 2020 lopulla ja 2021 alussa.

Työllisyyden hoidossa otetaan käyttöön uusi työllisyysohjelma v. 2020–2022. Perustetaan työllisyysfoorumi tukemaan ohjelman täytäntöönpanoa. On tarkoitus käynnistää Lapissa hallitusohjelmaan sisältyvä työllisyyskokeilu, johon Kemijärven kaupunki osallistuu yhdessä Rovaniemen, Tornion ja Sodankylän kanssa. Epidemia saattaa vaikuttaa kokeilun käynnistämisen ajankohtaan ja keston.

Toteutuma 31.12.2020

Psykososiaalisen tuen tarve kasvoi selkeästi loppu vuotta kohti. Tämä näkyi myös psykiatrisen erikoissairaanhoidon kasvuna. Koronan vuoksi osa asiakkaista eristäytyi kotiin ja ei palannut palvelujen piiriin, eikä ottaneet vastaan kotikäyntejä.

Työllisyyden kuntakokeilu alkamisaika siirtyi 1.3.2021.

Avomielenterveys- ja päihdepuolella Varsitupa yhdistettiin Toimintatorpalle marraskuun alussa. Marraskuussa Raatipirtin käyntimäärä nousi selkeästi samoihin, kuin aikaisemmin Varsituvan ja Toimintatorpan käyntimäärä yhteensä eli asiakkaat löysivät Toimintatorpalle. Raatipirtti on toiminut kirkkokatu 3:n tiloissa. Tilat ovat käyneet ahtaaksi ja tarkoituksena olisi löytää kaupungilta omat tilat ensi vuonna (2021).

5. Talouden sopeuttamisohjelma 2020–2022

Osa nykyisestä tuesta ja avusta on siirtynyt virtuaaliseen ympäristöön ja tuo suunta jatkunee myös tulevassa ja tämä tukee tulevassa etäkontaktityötä asiakkaisiin. esim. äännekoulu. Psykologin ja erityistyöntekijöiden rekrytointi on haasteellista tulevassa ja koronatilanne vaikeuttaa rekrytointia lähitulevassa. Äännekoulun käyttöönotto myös ongelmallista tässä vaiheessa toisaalta puheterapia on loppuvuoden etäkontakteihin perustuvaa.

Henkilöstöä joudutaan koko loppuvuoden sijoittamaan toiminnan kannalta kriittisiin paikkoihin. Korvaushoito on järkevää järjestää klinikan toimintana, sillä terveyskeskuksella on täysi työ miettiä koronaan liittyviä toimenpiteitä.

Neuropsykiatrisen toiminnan kehittäminen kaupungin omaksi toiminnaksi. Työllisyydenhoidon talouden sopeuttamisohjelma koskee työmarkkinatukimaksuja. Vuoden 2020 tavoite edellyttää 116 505€ säästöä KELA-maksuissa. Tavoite oli realistinen. Koronaepidemian vuoksi valtio on keskeyttänyt kuntien mahdollisuuden järjestää kuntouttavaa työtoimintaa tavanomaisella tavalla. Tämän vuoksi moni pitkäaikaistyötön siirtyy takaisin kunnan maksulistalle ja vaikeuttaa tavoitteen saavuttamista varsinkin, jos epidemia pitkittyy.

Toteutuma 31.12.2020

Osa nykyisestä tuesta ja avusta on siirtynyt virtuaaliseen ympäristöön ja tuo suunta jatkunee myös tulevassa ja tämä tukee tulevassa etäkontaktityötä asiakkaisiin. Osa kotikäynneistä on korvattu etäkontakteilla esim. joka toinen käynti on toteutettu etänä.

Korvaushoito on järjestetty arkisin mielenterveys- ja päihdeklinikan sairaanhoitajien toimintana. Korvaushoitoasiakkaiden määrä on laskenut monesta eri syystä väliaikaisesti 2 henkilöön.

Korona toi omia haasteita myös muulle henkilöstölle. Tämä lisäsi verkostoyhteistyötä eri yksiköiden välillä. Jonkin verran työntekijöitä siirtyi osaksi aikaa perusterveydenhuollon hoitotehtäviin akuuteissa tilanteissa esim. kausi-influenssarokotukset sekä eri perehdytysjaksoja eri yksiköissä.

Neuropsykiatrisen toiminnan kehittäminen kaupungin omaksi toiminnaksi. Nepsytiimi on perustettu ja toimintaohjeet tullaan suunnittelemaan ensi vuoden (v. 2021) aikana.

Aikuisten psykososiaalisten alueella oli jonkin verran henkilöstön (6) vaihtuvuutta viime vuoden aikana, joka vaikutti jonkin verran toimintaan ja talouteen. Osa lähti kohti uusia haasteita (3), eläkkeelle (1) ja virkavapaalle (2).

Toimintatorpalla avomielenterveys- ja päihdekuntoutuksen alueella verkostotyötä on kehitetty vastaamaan paremmin asiakkaiden tarpeita ja toimintaa selkeytetty. Asiakkaiden hoito keskitettiin tietyille päiville avopuolella ja näin saatiin asiakkaat aktivoitua myös ryhmä- ja kuntouttavaan toimintaan, kun kaikkia palveluja ei viety enää kotiin. Avomt- ja päihdepuolella työskentelee pääsääntöisesti 3-4 työntekijää päivittäin, aikaisemman 6 työntekijän sijasta. Avomt- ja päihdepuolen työntekijöistä 1 on siirretty kuntoutusyksikkö Karpaloon asukkaiden hoidollisuuden vuoksi ja 1 työntekijä sijaistaa vuosilomia kuntoutusyksikkö Karpalossa.

Vahtimestaripalvelut jouduttiin järjestämään akuutisti heinäkuussa, kun vartijapalvelut loppuivat yhtä äkkiä palvelutuottajan toimesta. Vahtimestaripalvelut on sen jälkeen järjestetty kaupungin omana palveluna. Vahtimestarin kulut ovat menneet kokonaisuudessaan Aikuisten psykososiaalisten palveluiden alueelta. Niitä ei ole vielä jyvitetty muihin yksiköihin.

6. Toiminnan painopistealueet 2020

Psykososiaalisen tuen antaminen viiveettä kaikille ikäryhmille sekä myös asiakas- ja potilastyötä tekeville. Työllisyyden osalta painopistettä siirretään yritys yhteistyön suuntaan aloittavan työllisyyskokeilun avulla sekä jatketaan laadukkaita terveys- sosiaali- ja kuntoutuspalveluja myös työllisyyden hoidossa.

Toteutuma 31.12.2020

Kaikista muutoksista huolimatta asiakkaiden käyntimäärät nousivat jonkin verran verrattuna edelliseen vuoteen. Ryhmätoiminnat olivat melkein 2 kuukautta tauolla, silloin tehtiin kotikäyntejä ja kehitettiin toimintaa kohti digitalisaation uusia mahdollisuuksia mm. etävastaanotot ja korvattiin osa kotikäynneistä etäkontakteilla.

7. Määrärahat

Aikuisten psykososiaaliset palvelut	TA+MUUTOS	TP	POIKKEAMA	POIKKEAMA
	2020	2020	€	%
MENOT	-2 984 240	-2 989 622	-5 382	0,2
TULOT	267 000	221 364	-45 636	-17,1
NETTOMENO	-2 717 240	-2 768 258	-51 018	1,9

8. Vastualueen käyttötalous

Aikuisten psykososiaaliset palvelut	TA + MUUTOS	TP	TA+MUUTOS	TP	POIKKEAMA
	2019	2019	2020	2020	2020
KÄYTTÖTALOUS					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	110 000	104 493	130 000	98 901	-31 099
Maksutuotot	0	0	0	70	70
Tuet ja avustukset	145 000	140 476	133 000	114 086	-18 914
Muut toimintatuotot	3 700	7 443	4 000	8 307	4 307
TOIMINTATUOTOT	258 700	252 413	267 000	221 364	-45 636
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-1 726 950	-1 623 709	-1 658 590	-1 630 639	27 951
Palvelujen ostot	-392 540	-384 191	-305 470	-272 327	33 143
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-45 550	-29 795	-31 400	-48 707	-17 307
Avustukset	-547 590	-666 091	-671 150	-706 085	-34 935
Vuokrat	-244 280	-268 955	-284 950	-299 285	-14 335
Muut toimintakulut	-35 290	-24 956	-32 680	-32 577	103
TOIMINTAKULUT	-2 992 200	-2 997 698	-2 984 240	-2 989 622	-5 382
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 733 500	-2 745 286	-2 717 240	-2 768 258	-51 018

Aikuisten psykososiaaliset palvelut	TA + MUUTOS	TP	TA	TP	POIKKEAMA
	2019	2019	2020	2020	2020
Työllistäminen					
MENOT	-475 190	-448 980	-411 990	-367 327	44 663
TULOT	130 000	105 817	110 000	90 001	-19 999
NETTOMENO	-345 190	-343 163	-301 990	-277 326	24 664
Opiskelijoiden työllistäminen					
MENOT	-49 560	-40 200	-37 490	-32 471	5 019
NETTOMENO	-49 560	-40 200	-37 490	-32 471	5 019
Kaupunkilisä					
MENOT	-22 290	-8 484	0	0	0
NETTOMENO	-22 290	-8 484	0	0	0
Ostopalvelut					
MENOT	-165 500	-157 373	-160 000	-152 048	7 952
NETTOMENO	-165 500	-157 373	-160 000	-152 048	7 952
Sosiaalinen työllistäminen					
MENOT	-11 700	-277	0	0	0
NETTOMENO	-11 700	-277	0	0	0
Kuntouttava työtoiminta					
MENOT	-6 000	-5 570	-5 000	-1 285	3 715
TULOT	25 000	34 659	33 000	24 085	-8 915
NETTOMENO	19 000	29 089	28 000	22 800	-5 200
Työmarkkinatuki					
MENOT	-327 200	-506 505	-490 000	-537 160	-47 160
NETTOMENO	-327 200	-506 505	-490 000	-537 160	-47 160
Perhe- ja mielenterveysklinikka					
MENOT	-944 530	-896 396	-868 760	-911 544	-42 784
TULOT	100 000	104 106	120 000	98 251	-21 749
NETTOMENO	-844 530	-792 290	-748 760	-813 293	-64 533
Mtt:n tukiasuminen/avokuntoutus					
MENOT	0	-9 797	0	-660	-660
TULOT	0	0	0	0	0
NETTOMENO	0	-9797	0	-660	-660
Päihde asuminen/avokuntoutus					
MENOT	-272 460	-200 001	-222 870	-195 541	27 329
TULOT	3 000	2 293	0	816	816
NETTOMENO	-269 460	-197 708	-222 870	-194 726	28 144
Avo mth, Toimintatorppa, Raatipirtti					
MENOT	-159 670	-141 180	-226 660	-194 343	32 317
TULOT	700	1 322	0	5 136	5 136
NETTOMENO	-158 970	-139 858	-226 660	-189 206	37 454

Karpalo palveluasumi- nen					
MENOT	-558 100	-582 935	-561 470	-597 243	-35 773
TULOT	0	4 215	4 000	3 075	-926
NETTOMENO	-558 100	-578 720	-557 470	-594 168	-36 698
Aikuisten psykososiaaliset palvelut yhteensä					
MENOT	-2 992 200	-2 997 698	-2 984 240	-2 989 622	-5 382
TULOT	258 700	252 413	267 000	221 364	-45 636
NETTOMENO	-2 733 500	-2 745 286	-2 717 240	-2 768 258	-51 018

VASTUUALUE: Vammaisten palvelut

1. Toiminta-ajatus

Kehitysvammaisten erityispalvelujen ja vammaispalvelulain mukaisten palvelujen tuottaminen palvelutarpeen mukaisesti. Kehitysvammaiset henkilöt tarvitsevat yleensä vaihtelevia, pitkäkestoisia ja monimuotoisia tuki- ja palvelumuotoja elämän eri vaiheissa ja solmukohdissa.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Tot. 31.12.2020
Tehostetaan, selkeytetään ja vähennetään ostopalveluja kotihoitoavun (sisältää henkilökohtaisen avun palvelut) tuottamisessa.	Selvitetään kotihoitoavun (sisältää henkilökohtaisen avun palvelut) tuottamistavat (oma toiminta, palveluseteli ja ostopalvelu).	Tuottamisen tapa päätetty / ei päätetty.	Valmistelu jatkuu vuonna 2021.
Tehostetaan apuvälineiden huoltamisen toimintaa.	Selvitetään toimintatapa apuvälineiden huoltamiseksi omana toimintana.	Apuvälineiden huoltaminen omana toimintana päätetty / ei päätetty.	Tuottamistapa päätetty.
Palvelujen joustaminen ja asiakkaiden hoito oikeassa paikassa oikeaan aikaan.	Yksilölliset tarpeet palveluja suunniteltaessa ja toteuttaessa Hoidon ja huolenpidon porrastus asiakkaiden palvelutarpeiden mukaisesti.	Palvelutarpeen arviointien määrä.	Palvelupäätöksiä 207 (101+106).

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020	TS 2021	TS 2022
Vammaispalvelut €/asukas	540	553	545	553	547	549
Kehitysvammaisten laitoshoidon päivät	1 713	1 557	1 550	1 221	1 500	1 500
Kehitysvammaisten palveluasumisen päivät	19 332	18 517	18 500	18 775	18 450	18 400
Kehitysvammaisten päivätoiminnan päivät	8 665	8 560	8 550	3 277	8 500	8 500
Kuljetuspalvelun asiakasmäärä	90	90	90	77	90	90

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Asiakkaista tehtävien hallintopäätösten määrä tulee kasvamaan. Kehitysvammalakiin 10.6.2016 tehdyt muutokset vahvistavat kehitysvammaisten ihmisten oikeutta määrätä itse omista asioistaan. Muutosten jälkeen kehitysvammaisilla on entistä paremmat mahdollisuudet päättää oman elämänsä asioista ja toimia itsenäisesti. Muutokset vähentävät rajoitustoimenpiteiden käyttöä kehitysvammaisten erityishuollossa. Lainsäädännön muutosten vaikutukset tulevat johtamaan entistä yksiköllisempiin palveluihin. Sosiaalihuoltolakiin tehdyt muutokset täsmentävät muun muassa vammaisten henkilöiden palvelutarpeen arviointia, palvelu- ja hoitosuunnitelmien laatimista ja palvelupäätösten tekemistä.

Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen piirissä on noin 180 henkilöä. Kehitysvammaisten määrä on 2,1-kertainen valtakunnan keskiarvoon nähden.

Varaudutaan maakunnallisen sosiaali- ja terveystalouden järjestävän organisaation käynnistymiseen.

Toteutuma 31.12.2020

Toimintaympäristön muutokset toteutuneet suunnitellun mukaisesti. Hallintopäätösten määrä on hienoisessa kasvussa. Rajoitustoimipäätöksiä on saatu vähennettyä lisäämällä toimenpiteitä, joilla tuetaan ja edistetään asiakkaiden itsenäistä suoriutumista ja itsemääräämisoikeuden toteutumista. Maakunnallisten sote-palvelujen valmistelutyöryhmiin on osallistuttu.

5. Talouden sopeuttamisohjelma 2020–2022

Selvitetään kotihoitoavun (sisältää henkilökohtaisen avun palvelut) tuottamistavat omana toimintana: tavoitteena on vähentää ostopalveluja ja selkeyttää toimintatapa.

Selvitetään toimintatavat apuvälineiden huoltamiseksi omana toimintana.

Asumispalvelupäätökset tehdään mahdollisuuksien mukaan määräaikaisiksi ja vammaisten asiakkaiden asumisen vahvistaminen kotihoidon turvin.

Toteutuma 31.12.2020

Kotihoitoavun tuottamisen toimintatavan valmistelu on käynnistynyt ja selvittely jatkuu vuonna 2021.

Apuvälinehuollon toimintatapa (ostopalvelu Kemijärven Roikka Oy) vahvistettu 31.12.2022 saakka.

Asumispalvelupäätökset tehdään mahdollisuuksien mukaan määräaikaisina, ja kaikki palvelu- ja hoitopäätökset tehdään määräaikaisina.

6. Toiminnan painopistealueet 2020

Palvelujen sopeuttaminen tarkoituksenmukaiseksi muuttuvaan toimintaympäristöön.

Koronavirusepidemian haittavaikutusten minimoiminen ja riskiryhmässä olevien asiakkaiden erityisohjelma.

Vastuualueen erityisosaamisen (lääkäri, psykiatri, psykologi ym.) turvaaminen: selvitetään tuottamistapa.

Maakunnallisen sote-esivalmistelun painopisteiden toteuttaminen.

Toteutuma 31.12.2020

Palvelut on sopeutettu tarkoituksenmukaisiksi huomioiden asiakkaiden tarpeet ja paikallinen sosiaali- ja terveystalouden toimintaympäristö.

Koronavirusepidemian haittavaikutuksia asiakkaille ja hoitohenkilöstölle on pyritty ehkäisemään työjärjestelyillä. Päiväaikaisia palveluja on järjestetty pienryhmissä, osittain palveluja on supistettu

7. Määrärahat

Vammaisten palvelut	TA+MUUTOS	TP	POIKKEAMA	POIKKEAMA
	2020	2020	€	%
MENOT	-4 371 440	-4 399 223	-27 783	0,6
TULOT	396 440	367 173	-29 267	-7,4
NETTOMENO	-3 975 000	-4 032 050	-57 050	1,4

8. Vastuualueen käyttötalous

Vammaisten palvelut	TA + MUUTOS	TP	TAKS	TP	POIKKEAMA
	2019	2019	2020	2020	2020
KÄYTTÖTALOUS					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	106 000	62 083	77 000	49 011	-27 989
Maksutuotot	122 500	160 713	170 200	171 156	956
Tuet ja avustukset	0		0	0	0
Muut toimintatuotot	166 000	138 624	149 240	147 006	-2 234
TOIMINTATUOTOT	394 500	361 420	396 440	367 173	-29 267
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-1 654 280	-1 641 571	-1 678 390	-1 773 781	-95 391
Palvelujen ostot	-2 212 570	-2 223 751	-2 190 990	-2 104 100	86 890
Aineet, tarvikkeet ja tavaramat	-59 500	-33 237	-40 720	-48 461	-7 741
Avustukset	-35 000	-59 716	-35 000	-47 268	-12 268
Vuokrat	-413 750	-420 008	-408 440	-407 401	1 039
Muut toimintakulut	-3 770	-9 665	-17 900	-18 213	-313
TOIMINTAKULUT	-4 378 870	-4 387 949	-4 371 440	-4 399 223	-27 783
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3 984 370	-4 026 529	-3 975 000	-4 032 050	-57 050

Vammaisten palvelut	TA + MUUTOS	TP	TA/KS	TP	POIK- KEAMA
	2019	2019	2020	2020	2020
Attendo Vesapolku (ent. Ainola-koti)					
MENOT	-541 850	-363 209	-379 600	-220 736	158 864
TULOT	0	61 458	47 400	35 176	-12 224
NETTOMENO	-541 850	-301 751	-332 200	-185 560	146 620
Jokirannan ryhmäkoti					
MENOT	-505 660	-488 392	-503 860	-657 232	-153 372
TULOT	159 000	138 758	155 000	200 251	45 251
NETTOMENO	-346 660	-349 634	-348 860	-456 981	-108 121
Ostopalvelut					
MENOT	-791 000	-898 978	-861 390	-1 044 148	-182 758
NETTOMENO	-791 000	-898 978	-861 390	-1 044 148	-182 758
Kuumaniemen ryhmä- koti					
MENOT	-815 980	-830 376	-823 550	-800 090	23 460
TULOT	73 500	65 717	81 800	74 872	-6 928
NETTOMENO	-742 480	-764 659	-741 750	-725 218	16 532
Toimintakeskus					
MENOT	-533 270	-580 487	-485 920	-468 535	17 385
TULOT	82 000	38 457	37 040	11 533	-25 507
NETTOMENO	-451 270	-542 030	-448 880	-457 002	-8 122
Myllytupa					
MENOT	-231 450	-183 050	-247 870	-194 317	53 553
TULOT		170	200	1 200	1 000
NETTOMENO	-231 450	-182 880	-247 670	-193 117	54 553
Tukiasunnot					
MENOT	-7 290	-3 177	-7 390	-3 180	4 210
NETTOMENO	-7 290	-3 177	-7 390	-3 180	4 210
Vammaiskeskus					
MENOT	-93 100	-83 750	-124 090	-123 204	886
TULOT	25 000	13 303	0	0	0
NETTOMENO	-68 100	-70 447	-124 090	-123 204	886
Vammaispalvelulain mukaiset palvelut					
MENOT	-859 270	-956 530	-937 770	-887 781	49 989
TULOT	55 000	43 557	75 000	44 141	-30 859
NETTOMENO	-804 270	-912 973	-862 770	-843 640	19 130
Vammaisten palvelut yhteensä					
MENOT	-4 378 870	-4 387 949	-4 371 440	-4 399 223	-27 783
TULOT	394 500	361 420	396 440	367 173	29 267
NETTOMENO	-3 984 370	-4 026 529	-3 975 000	-4 032 050	-57 050

VASTUUALUE: Ikäihmisten palvelut

1. Toiminta-ajatus

Ikäihmisten palveluiden tehtävänä on tarjota ikääntyneille mahdollisuus terveeseen ja täysipainoiseen elämään tukemalla heidän hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä, itsenäistä suoriutumista ja osallisuutta.

Ikäihmisten palvelut sisältävät kuntouttavat ja kotiin tarjottavat palvelut, palveluasumisen, laitoshoidon, omaishoidon, veteraanikuntoutuksen ja veteraanien kotona asumista tukevat palvelut. Iäkkään asiakkaan tarvitsemat palvelut perustuvat palvelutarpeen arviointiin. Hoidon porrastuksen myötä tavoitteena on oikea ja asianmukainen palvelu ja hoito ikäihmisten hoitoketjussa.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.2020
Kotona asumisen turvallisuuden ja kotona asumista tukevien toimintaedellytysten kehittäminen	Kuntoutuksen kehittäminen yhteistyössä kaikilla hoidon porrastuksen tasoilla. Teknologian käyttöönoton laajentaminen kotiin tarjottavissa palveluissa	Kotona asuvien yli 75-vuotiaiden määrä Kuntoutuksen toimintamalli laadittu moniammatillisen kuntoutustyöryhmän toimesta ja malli käyttöön otettu. Uusien teknologiaratkaisujen käyttöönottojen määrä	Tietoa ei toistaiseksi saatavilla. Toteutunut osittain. Kuntoutusta tehostettu. Kotihoidon asiakkaiden toimintakykykartoituksia laajennettu ja kuntouttamissuunnitelmat otettu käyttöön. Kotihoidon videopuhelut otettu käyttöön kesäkuussa -20. Asiakkaita 13, 1609 videopuhelukäyntiä. Strateginen optimointi suoritettu keväällä -20. Käynnistetty sähköisen ovenavauspalvelun käyttöönotto.
Kotihoidon toiminnan kehittäminen kustannustehokkaasti ja resurssien entistä	Esimiestyön uudelleen organisointi.	Kotihoidon kustannukset/välittömien asiakastuntien määrä	Toteuma 78,56€ (koronan aiheuttamat

<p>parempi ja asiakaslähtöisempi kohdentaminen ja hyödyntäminen.</p>	<p>Kotihoidon työntekijöiden välittömän asiakastyön lisääminen Kotihoidon palvelusetelin käyttöönoton varmistaminen</p> <p>Kotihoidon tukipalvelujen palvelusetelin valmistelu</p> <p>Ikäihmisten palveluohjauksen synkronointi keskitetyn palveluneuvonnan kanssa. Kotihoidon asiakkaiden palvelutarpeen tarkistaminen, joiden rava < 1,7.</p> <p>Tarvittaessa ohjaus yksityiselle palveluntuottajalle Tehostetaan tiedottamista palvelujen suoran hankinnan mahdollisuuksista yksityisiltä palveluntuottajilta (esim. kotitalousvähennys, arvonlisäverottomat palvelut)</p>	<p>Kotihoidon välittömän työajan osuus 50-65%</p> <p>Jaettujen kh:n palvelusetelien lkm</p> <p>Yhteydenottojen määrä palveluohjaukseen keskitetyn palveluneuvonnan kautta/suoraan</p> <p>Kotihoidon asiakkaiden määrä, joiden Rava <1.7</p>	<p>lisäkustannukset mukana). Vuonna 2019 toteuma 89,88€</p> <p>Välittömän työajan osuus: Lähihoitaja 40-50%. Kotisairaanhoidtaja 19,8%</p> <p>Kh:n palvelusetelin piirissä 4 asiakasta. Kh:n tukipalvelusetelin valmistelu ja käyttöönotto ei toteutunut</p> <p>Yhteydenottoja yht. 468, kasvu 41%, joista 64 kpl keskitetyn palveluohjauksen kautta.</p> <p>47 (157:sta) asiakasta, joiden Rava<1,7 (toukokuu 2017 97 asiakasta)</p> <p>Palvelutarpeen arviointia tehostettu ja arviointijaksot toteutettu ennen palvelun myöntämistä. Ohjattu tarv. yksityisen palveluntuottajalle, mikäli kriteerit eivät ole täyttyneet.</p>
<p>Vanhusten asumispalvelujen kehittäminen palvelurakennesuosituksen mukaisesti</p>	<p>Ympäri vuorokautisen tehostetun palveluasumisen asukkaiden, joiden rava <3 palvelutarpeen tarkistaminen.</p>	<p>Asiakkaiden määrä tehostetussa palveluasumisessa, palveluasumisessa ja laitoshoidossa suhteessa palvelurakennesuosituksiin (indikaattorina 75-vuotta täyttäneet)</p>	<p>Tehostetun palveluasumisen piirissä 138, joista yli 75-v. 121 eli noin 9%.</p>

	10 tehostetun palveluasumisen paikan vähentäminen 10 palveluasumisen paikan järjestäminen Perhehoidon laajentaminen yhteistyössä perhehoitohankkeen kanssa	Perhehoidon toteutumisen/perhehoidon piirissä olevien asiakkaiden määrä	Tehostetun palveluasumisen paikosta 11 palveluasumisen paikoiksi Perhehoidon piirissä yht. 8 asiakasta. Perhekoti-toimintaan ei saatu toimijaa.
--	--	---	--

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020	TS 2021	TS 2022
Säännöllistä kotipalvelua/ ksh saavat asiakkaat	366	436	420	467	420	420
Omaishoidettavat, yli 75-vuotiaat	79	79	80	128	80	80
Tehostetun palveluasumisen piirissä olevat 31.12	145 (yli 75-vuotiaat 124, n. 9,3%)	137(yli 75-vuotiaat 116, n. 8,6%)	130	138 (yli 75-vuotiaat 121, n. 9%)	120	120
Laitoshoidossa olevat potilaat, yli 75-vuotiaat	6	6	5	6	5	5

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kunnan nykyinen iäkkäiden palvelurakenne on edelleen osin raskas ja kallis, vaikka rakenteellisia muutoksia on viime vuosina tehty. Palvelurakenne ei kaikilta osin vastaa valtakunnallisia suosituksia, mm. kotona ja ympärivuorokautisessa palveluasumisen asuvien määrän osalta. Vaikka ympärivuorokautista hoitoa onkin purettu laitoshoitopaikkojen vähentämisen myötä, on tehostetua ympärivuorokautista palveluasumista liikaa. Välimuotoisen asumisen palveluja ei ole riittävästi tarjolla.

Kotona hoidettavat ovat entistä huonompikuntoisia ja resurssit tuleekin ohjata intensiivisempää kotihoidon palveluja tarvitseville. Kemijärvellä kotihoidon käynneistä neljäsosa on 1-3 krt/kk tapahtuvia ja se on lähes puolet enemmän kuin valtakunnallisesti.

Teknologian käyttöönoton myötä ja perustettujen uusien yksityisten kotihoitopalveluntuottajien avulla, saadaan vähäistä apua tarvitsevat asiakkaat ohjattua yksityisten palveluiden piiriin. Tällöin voidaan hyödyntää palvelujen ostamisessa kotitalousvähennystä ja palveluiden arvonlisäverottomuusmahdollisuutta. Näin ollen kustannukset eivät ole sen kalliimpia suoraan yksityiseltä ostettuna kuin kunnan tuottamana palveluna.

Kotihoidon palvelusetelin käyttöönoton toteutuessa, tavoitteena on sijaisten tarpeen väheneminen. Vallitseva hoitoalan työntekijäpula näkyy kotihoidon arjessa, vakinaiset toimet on saatu vielä täytettyä, mutta kiinnostus hakeutua kotihoitoon näyttää koko ajan hiipuvan.

Huolestuttavaa on, että ikäihmisten vastuualueen työntekijöiden keski-ikä on runsaat 51 vuotta, osa-aikaratkaisuja jaksamisen tueksi joudutaan tekemään entistä enemmän ja viiden vuoden sisällä vastuualueen noin 20 työntekijää on eläköitymässä.

Toteutuma 31.12.2020

Koronavirus Covid-19:ään varautuminen on vaikuttanut ikäihmisten palveluiden kehittämistyöhön hidastaen sitä. Ikäihmisten päivätoiminta sekä osittain intervallijaksohoito ja kuntoutustoiminta keskeytyivät maaliskuusta alkaen. Päivätoiminta käynnistettiin uudelleen lokakuun puolessa välin normaalia pienemmällä ryhmäkoolla ja harvemmillä tapaamiskerroilla. Toimintaa ei voitu toteuttaa joka arkipäivä kuten aiemmin johtuen henkilöstöresurssien puutteesta.

Kotihoidon piirissä oli yhteensä 467 asiakasta vuonna 2020. Asiakkaiden määrä kasvoi 6,6% ja kotipalvelun käyntien määrä kasvoi 10,1% edelliseen vuoteen verrattuna. Kehitykseen on osaltaan vaikuttanut päivätoiminnan sulkua ja intervallijaksohoitojen osittainen keskeytys keväällä, mutta myös kotona asumisen jatkaminen mahdollisimman pitkää avopalvelujen turvin.

Omaishoidettavien määrä on pysynyt samalla tasolla. Koronan vuoksi omaishoidossa sijais- ja perhehoitajien käyttö on kasvanut, koska lakisääteisiä vapaita ei ole voitu toteuttaa kevään aikana päivätoiminnassa eikä intervallijaksohoitona toimintojen keskeytyksien vuoksi kaikkien osalta. Sijais- ja perhehoitajien avulla on voitu joissain tapauksissa toteuttaa lakisääteisiä vapaita ja tukea omaishoitajien jaksamista. Näin ollen omaishoidon kustannukset ylittyivät budjetissa suunnitellusta.

Kotihoidon palvelusetelin käyttöön ottona esteenä on ollut sellaisten yksityisten kotihoidon palveluntuottajien puuttaminen, jotka voisivat toteuttaa myös viikonloppukäyntejä. Videopuhelut on otettu käyttöön kesäkuun alussa kotihoidossa ja kokemukset ovat olleet myönteisiä.

Henkilöstöllä ennakoitua runsaammin pitkiä sairauspoissaoloja ja sijaisia on jouduttu palkkaamaan yli suunnitellun ja sijaismäärärahat ylittyvät. Toisaalta kuukausipalkkaisten palkkamenot on alittuneet, kun avoimia toimia ei ole täytetty, vaan jääty odottamaan vuodeosastolta mahdollisesti vapautuvaa hoitajaresurssia.

5. Talouden sopeuttamisohjelma 2020–2022

Ikäihmisten palvelurakenteen keventäminen vähentämällä ympärivuorokautista tehostettua palveluasumista ja korvaaminen palveluasumisella. Tarkistetaan nykyisten tehostetun palveluasumisen asiakkaiden palvelutarve. Tarvittaessa tehdään uusi päätös asumispalvelun muodosta. Tavoitteena muuttaa nykyisistä tehostetun palveluasumisen paikoista palveluasumisen paikoiksi. Ennen asumispalvelupäätöksen tekemistä huolellinen arviointi asumispalvelun muodosta, tarvittaessa arviointijakso kotona, Luhtavillassa tai vuodeosaston kuntoutus- ja arviointiyksikössä. Tavoitteena turvata kotona asuminen mahdollisimman pitkään avopalveluiden turvin. Kotihoidon resurssien tarkistaminen strategisen optimoinnin avulla. Kotihoidon asiakkuuksien palvelutarpeen tarkistaminen ja tarvittaessa ohjaaminen yksityisen palveluntuottajan piiriin, mikäli kotihoidon myöntämisen kriteerit eivät täyty.

Toteutuma 31.12.2020

Ikäihmisten palvelujen budjetin toteuma oli 455 135€ pienempi kuin vuonna 2019.

Palvelurakennetta pyritti keventämään muuttamalla tehostetun palveluasumisen paikkoja palveluasumisen paikoiksi ottamalla käyttöön palveluasumisen palveluseteli ja muuttamalla tehostetun

palveluasumisen paikkoja palveluasumisen paikoiksi. 11 tehostetun palveluasumisen paikkaa toteutunut palveluasumisen paikkoina. Palvelusetelikulut laskivat edelliseen vuoteen verrattuna 232 767€.

Edelleen kuitenkin noin 9% 75-vuotiaista on tehostetun palveluasumisen piirissä, kun ikäihmisten palvelujen laatusuosituksessa ja edellisessä maakuntavalmistelussa on asetettu tavoitteeksi, että 75 vuotta täyttäneistä 6–7 prosenttia tehostetussa. Usein miten kotoa siirrytään suoraan tehostettuun palveluasumiseen. Palvelutarpeen arviointia tulee edelleen tehostaa ja pyrkiä löytämään vaihtoehtoisia ratkaisuja kodin ja tehostetun palveluasumisen välille. SAS-työryhmässä on ryhdytty tarkemmin huomioimaan, että jo ennen hakemusten käsittelyä on kaikki mahdolliset avopalvelut ja tuen muodot tarkastettu.

Kotihoidon strateginen optimointi tehty toukokuussa 2020. Asiakkuudet on tarkistettu ja asiakkaat, joiden kotihoidon kriteerit eivät ole täyttyneet on ohjattu yksityisten palveluntuottajien piiriin. Tällä hetkellä kotihoidon asiakkaista 47:llä 157:sta asiakasta on Rava<1,7 (kotihoidon myöntämisen kriteerin alaraja), kun toukokuussa 2017 tällaisia asiakkaista oli 97 asiakasta.

Kotihoidossa on saatu tehdyillä toimenpiteillä nostettua kustannustehokkuutta, mikä näkyy välittömän asiakastunnin kustannuksen pienentymisenä. Vuonna 2019 kustannus oli 89,88€ ja vuonna 2020 kustannus oli 78,56€.

Iäkkäiden toimintakyvyn ja kuntouttamisen tukemiseksi on toteutettu kotikuntoutusta ja vuoden 2021 aikana saadaan toimintaan lisäresursseja.

6. Toiminnan painopistealueet 2020

Kotiin tarjottavien palvelujen kehittäminen siten, että hoito ja huolenpito toteutuvat ensisijaisesti asiakkaan kotona tai kodinomaisissa olosuhteissa. Kotona asumista ja omatoimista pärjäämistä tuetaan ennaltaehkäisevällä toiminnalla, voimavarakeskeisellä kuntouttavalla työotteella ja moniammatillisella kuntoutuksella sekä teknologisten ratkaisujen avulla.

Palvelusetelin käyttöönottoa kotihoidossa laajennetaan mahdollisuuksien mukaan.

Kevyemmässä palvelutarpeessa olevat asiakkaat ohjataan omaehtoiseen, yksityisten palveluntuottajien tai kolmannen sektorin palvelujen piiriin.

Asumispalveluja kehitetään keveämpiin asumisen ratkaisuihin, kuten tuettu palveluasuminen, perhehoito, yhteisöasuminen, palvelurakennesuositusten mukaisesti.

Vuodeosaston kuormitusta puretaan kehittämällä iäkkäiden arviointi- ja kuntoutushoitoa.

Kotihoidon esimiestyötä organisoidaan siten, että varmistetaan riittävät resurssit toiminnan kehittämiseen, henkilöstön tukemiseen, osaamisen varmistamiseen ja uusien toimintatapojen käyttöönoton varmistamiseen, seurantaan, valvontaan ja arviointiin.

Sosiaalihuollon Kantaan siirtymisen valmistelu suunnitelman mukaan.

Toteutuma 31.12.2020

Kotihoidossa toteutettiin suunnitellusti toimenpiteitä, joiden avulla turvataan entistä huonokuntoisempien asiakkaiden hoito kotiin. Kotihoidon arviointijaksot toteutetaan ennen kotihoidon

asiakkaaksi ottamista. Fyysisten kotikäyntien rinnalle on otettu käyttöön videopuhelukäynnit. Kotiin asennettavien turvalaitteiden pilotointia käynnistettiin loppuvuodesta ja käytäntöön ne vietiin vuoden 2021 alussa.

Kotihoidon tukipalvelujen palvelusetelin valmistelua ei saatu toteutettua johtuen resurssien ja ajan puutteesta.

Ennaltaehkäisevän kuntouttavaa palvelua ei voitu toteuttaa siinä määrin, kun tavoitteena on ollut, johtuen koronatilanteesta, joka on rajoittanut esim. lähikontakteja riskiryhmään kuuluvien kanssa. Kotihoidon palvelusetelin laajentaminen ei ole toteutunut, koska palvelutuottajia ei ole saatu. Asiakkaita on enenevässä määrin ohjattu yksityiselle palveluntuottajille.

Palveluasumista on lisätty palvelusetelin avulla. Perhehoitoa on toteutettu perhehoitajien kotikäynteinä. Vuodeosaston kuormitusta saatiin kevään aikana osittain purettua, mutta varsinaista rakennemuutosta ei ole voitu tehdä laitoshoitopotilaiden määrän kasvaessa, kun 3 asiakasta vammaispalveluista siirtyi vuodeosastolle laitoshoidon paikalle Vesapolun toiminnan päättyessä.

Kotihoidon esimiestyö uudelleen organisoitu ja sen turvin on saatu uusia toimintatapoja tehokkaammin vietyä eteenpäin koronasta huolimatta. Kotihoidon resurssit ovat olleet vajaat, kun sijaisia ei ole saatu riittävässä määrin. Vakituinen henkilöstö on venynyt ja joutanut. Tämä on johtanut siihen, että jaksamiseen liittyvät ongelmat ja poissaolot ovat kasvaneet.

Sosiaalihuollon Kantaan siirtymisen valmistelu keskeytetty.

7. Määrärahat

Ikäihmisten palvelut	TA+MUUTOS	TP	POIKKEAMA	POIKKEAMA
	2020	2020	€	%
MENOT	-10 399 300	-10 470 343	-71 043	0,7
TULOT	2 173 200	2 304 999	131 799	6,1
NETTOMENO	-8 226 100	-8 165 344	60 756	-0,7

8. Vastuualueen käyttötalous

Ikäihmisten palvelut	TA + MUUTOS	TP	TA	TP	POIKKEAMA
	2019	2019	2020	2020	2020
KÄYTTÖTALOUS					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	63 000	60 601	1 402 200	1 336 828	-65 372
Maksutuotot	783 400	912 460	771 000	890 672	119 672
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	99 832	0	77 499	77 499
TOIMINTATUOTOT	846 400	1 072 893	2 173 200	2 304 999	131 799
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-2 792 230	-2 843 921	-2 924 070	-2 774 402	149 668
Palvelujen ostot	-3 074 420	-3 158 211	-3 853 610	-4 080 036	-226 426
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-155 050	-169 308	-171 010	-219 296	-48 286
Avustukset	-3 155 000	-3 084 885	-3 010 000	-2 941 040	68 960
Vuokrat	-368 250	-374 068	-373 830	-375 665	-1 835
Muut toimintakulut	-22 910	-56 673	-66 780	-79 905	-13 125
TOIMINTAKULUT	-9 567 860	-9 687 068	-10 399 300	-10 470 343	-71 043
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-8 721 460	-8 614 175	-8 226 100	-8 165 344	60 756

Ikäihmisten palvelut	TA + MUUTOS	TP	TA	TP	POIKKEAMA
	2019	2019	2020	2020	2020
Kuntoutuspalvelut					
MENOT	-3 930	-3 431	-162 650	-96 318	66 332
TULOT	20 000	29 131	177 200	119 551	-57 649
NETTOMENO	16 070	25 700	14 550	23 232	8 682
Kotipalvelut					
MENOT	-2 527 200	-2 580 961	-2 628 590	-2 589 108	39 482
TULOT	326 400	295 824	286 000	354 528	68 528
NETTOMENO	-2 200 800	-2 285 137	-2 342 590	-2 234 580	108 010
Veteraanipalvelut (Tukipalvelut)					
MENOT	-116 220	-108 342	-910 920	-1 279 627	-368 707
TULOT	90 000	77 365	1 270 000	1 377 868	107 868
NETTOMENO	-26 220	-30 977	359 080	98 241	-260 839
Päivätoiminta					
MENOT	-122 160	-143 578	-169 380	-123 067	46 313
TULOT	65 000	167 917	70 000	7 944	-62 056
NETTOMENO	-57 160	24 339	-99 380	-115 123	-15 743
Intervalliyksikkö Luhtavilla (Tunturila)					
MENOT	-696 000	-677 720	-690 000	-670 030	19 970
TULOT	65 000	76 266	75 000	111 645	36 645
NETTOMENO	-631 000	-601 454	-615 000	-558 385	56 615

Tehostettu palveluasuminen					
MENOT	-2 695 000	-2 745 176	-2 624 000	-2 512 408	111 592
TULOT	0	153 891	40 000	14 780	-25 220
NETTOMENO	-2 695 000	-2 591 285	-2 584 000	-2 497 628	86 372
Perhehoito ikäihmiset					
MENOT		-2 188	-8 000	-7 226	774
NETTOMENO	0	-2 188	-8 000	-7 226	774
Koivulakoti					
MENOT	-1 479 000	-1 518 644	-1 319 000	-1 285 385	33 615
TULOT	160 000	147 972	145 000	158 312	13 312
NETTOMENO	-1 319 000	-1 370 672	-1 174 000	-1 127 073	46 927
Hoito-koti Hilla					
MENOT	-910 000	-872 099	-800 000	-772 125	-27 875
TULOT	120 000	118 396	110 000	118 583	8 583
NETTOMENO	-790 000	-753 703	-690 000	-653 542	36 458
Kotikuntakorvaukset palveluasuminen					
MENOT	-45 000	-98 016	-98 000	-106 774	-8 774
NETTOMENO	-45 000	-98 016	-98 000	-106 774	-8 774
Hoiva- ja hoitotyön hallintopalvelut					
MENOT	-93 430	-92 197	-152 030	-163 261	-11 231
TULOT	0	0	0	80	80
NETTOMENO	-93 430	-92 197	-152 030	-163 181	-11 151
Omaishoidontuki					
MENOT	-588 300	-539 283	-498 800	-579 965	-81 165
TULOT	0	6 132	0	41 201	41 201
NETTOMENO	-588 300	-533 151	-498 800	-538 764	-39 964
Hoiva- ja hoitotyön varahenkilöstö					
MENOT	-291 620	-305 434	-337 930	-285 047	52 883
TULOT	0	0	0	507	507
NETTOMENO	-291 620	-305 434	-337 930	-284 540	53 390
Ikäihmisten palvelut yhteensä					
MENOT	-9 567 860	-9 687 068	-10 399 300	-10 470 343	-71 043
TULOT	846 400	1 072 893	2 173 200	2 304 999	131 799
NETTOMENO	-8 721 460	-8 614 175	-8 226 100	-8 165 344	60 756